TÜRK EDEBİYATI KLASİKLERİ - 64

GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİYLE

MEHMET RAUF

Kan Damlası

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Kültür Yayınları

TÜRK EDEBİYATI KLASİKLERİ DİZİSİ

MEHMET RAUF
KAN DAMLASI

UYARLAMAYA KAYNAK ALINAN ÖZGÜN ESER
KANAAT KİTAPHANESİ, İSTANBUL
1928

Sertifika No: 40077

EDİTÖR
ÖMER ASLAN

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

GRAFİK TASARIM UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM: OCAK 2022, İSTANBUL

ISBN 978-625-405-905-6

BASKI
DÖRTEL MATBAACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
ZAFER MAH. 147. SOK. 9-13A
ESENYURT İSTANBUL
Tel. (0212) 565 11 66
Sertifika No: 40970

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE UYARLAYAN: ÜRÜN ŞEN SÖNMEZ

1984 yılında doğdu. Lisans ve lisansüstü eğitimini Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı ve Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalında tamamladı. İstanbul Arel Üniversitesi'nde görev yapmakta; Türk romanı, edebiyat ve kötülük, toplumsal cinsiyet, milliyetçilik konularında çalışmalarını sürdürmektedir.

TÜRK EDEBİYATI KLASİKLERİ - 64

Roman

kan damlası

MEHMET RAUF

Günümüz Türkçesine Uyarlayan: Ürün Şen Sönmez

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Sunuş

Eylül 1926-Kasım 1927 tarihleri arasında *Sevimli Ay*'da tefrika edildikten sonra 1928 yılında kitap olarak basılan *Kan Damlası*, yazarı *Define*'nin devamı olarak sunulmuştur. Eser, *Define*'deki olayların devamını anlatır. Bu devam hikâyesinde Şakir Feyzi ile Suzan evlenmiştir, çocukları ve Suzan'ın annesi Hadiye Hanım ile Tarabya'da İngiliz Köşkü'nde oturmaktadırlar. Sakin, huzurlu, müreffeh bir hayatları vardır. Ancak art arda işlenen cinayetler bu hayatı altüst eder. *Define*'nin sonunda tutuklanmalarını sağladıkları Hüsrev Bey ve çetesi hapisten çıkmış; mirasın bulunmasında Şakir Feyzi, Suzan ve Hadiye Hanım'a yardım eden Sıdıka Hanım ile Fuat Bey'i kısa aralıklarla öldürmüşlerdir. Maktullerin yanlarına bırakılan notlar bu cinayetlerin birer "uyarı" olduğunu söylemektedir ve her mektupta imza yerine kurumuş birer kan damlası kullanılmıştır. Zaten eser de adını buradan alır. Olay örgüsü, kötülerin cezalandırılması, Şakir Feyzi ve ailesinin sakin, huzurlu ve müreffeh hayatlarına dönmesiyle sonlanır.

Kan Damlası bir intikam hikâyesidir. İntikam arzusunun nihai hedefi ise Şakir Feyzi ve ailesinin varlıkları ile hayatlarıdır. Bu sebeple Sıdıka Hanım ile Fuat Bey'in ölümleri Hüsrev Bey ve çetesinin verdikleri zararlar olarak görülse de intikam planının işe yaramadığını vurgulayan bir son inşa edilmiştir. *Kan Damlası*'nın *Define*'den belki en önemli farkı, olayların çözülmesinde profesyonel destek alınmasıdır. Şakir Feyzi, *Define*'dekinin aksine, okuduğu cinai romanların başkah-

ramanları gibi katillerin peşine düşmez ve polisten yardım ister. Bu noktada, kurnaz ve hırslı bir müfettiş olarak çizilen Hayret yeni bir tiptir.

Üslup, Mehmet Rauf'un özellikle Servetifünûn dönemi eserlerindeki gibi sanatkârane değildir. Oldukça sade bir dille yazılan *Kan Damlası*'nda, tıpkı *Define*'de olduğu gibi, yazarın dil tercihini hem dönemin koşullarının hem de yazarın, yaygınlıkla rastlandığı gibi polisiye romanı sanatsal bir metin olmanın daha gerisinde görmesinin belirlediği söylenebilir. *Define*'dekine benzer şekilde tesadüfler, aniden erişilen çözümler, nedensellik ilişkilerinin zayıflığı, iyiler ve kötüler arasındaki mutlak ayrım eserin teknik kusurları olarak görülebilir. Bununla beraber *Kan Damlası* da *Define* gibi heyecan ve merak duygularının son ana dek canlılığının korunduğu bir metindir.

Kan Damlası, olayı anlatmaya odaklanan ve çoğunlukla diyaloglarla kurulan bir metin olduğundan dili aslında özgün haliyle de oldukça anlaşılırdır. Yine de kelimelerin yıllar içinde çağrışımsal ve kavramsal niteliklerinin değişmesinin, tamlamaların ve imlanın yer yer eskiyi devam ettirir tarzda kullanılmasının bir güncelleme ihtiyacı doğurduğu görülmektedir.

Kan Damlası, günümüz Türkçesine çevrilirken yalnızca bugün eserin yazıldığı dönemdeki anlamlarıyla kullanılmayan veya artık anlamı yaygınlıkla bilinmeyen kelimelerin günümüz Türkçesindeki karşılıklarının verilmesiyle yetinilmemiştir. Metnin ses ve anlam bakımından ahengini sağlamak amacıyla günümüz Türkçesinde kullanılan ya da anlamı yaygınlıkla bilinen kelimelerle ilgili de farklı tercihlerde bulunulmuştur. Metin, çeviri sırasında kısaltılmamış ve yazarın cümle tercihleri olabildiğince dikkate alınmıştır. İmla ve tamlamalar konusunda ise bugünün kuralları esas alınmıştır. Bu çalışmanın özellikle genç okurlara keyifli bir okuma serüveni sunmasını dilerim...

Ürün ŞEN SÖNMEZ

1

Numara Bir

Bu sabah saat sekiz sularında köyün karakolunda telefon zili şiddetle çınlıyordu. Muavin Bey[1] henüz uykuda olduğundan karşıki odada bulunan nöbetçi polis memuru telefona gelerek aleti kulağına götürdü ve gür bir sesle haykırırcasına sordu:

— Alo, nedir o?

Telefonda olağandışı, bir travmayla bozulmuş titrek bir ses hemen atıldı:

— Pardon efendim, orası karakol değil midir?

— Evet, ne istiyorsunuz?

— Merkez memuru bey orada mıdır?

— Hayır, daha uykudan kalkmadı.

— Aman kendisini çabuk uyandırın, konuşmak, kendisine bir şey söylemek istiyorum. Oturduğum köşkte korkunç bir cinayet işlendi. Bir kadın öldürdüler... Çabuk gelmeli, meseleye el koymalı... Kendisini hemen uyandırın ve sözlerimi söyleyin.

Telefonda polis, kaşlarında meseleyi anlamaya çalıştığını gösteren bir hareketle sordu:

— Siz kimsiniz, nerede oturuyorsunuz?

Cevap aynı sesle şu yolda verildi:

1 Polis memurunun bir üst rütbesi olan komiser muavinliği rütbesindeki kişi.

— Ben Doktor Şakir Feyzi, İstanbul yolundaki çilek tarlalarının üstünde tepedeki İngiliz Köşkü'nde oturuyorum. Bildiniz ya?

Polis, Şakir Feyzi Bey'i ve oturduğu köşkü tabii iyi biliyordu. Köşk, Tarabya tepelerinin birinde, vaktiyle konsoloslukla İstanbul'a gelmişken daha sonra hizmetten çekildiği vakit şehri terk etmeyerek burada kalmış zengin bir İngiliz tarafından yaptırılmış pek özenli, pek sanatlı bir binaydı. Dört tarafı büyük özenlerle yetiştirilmiş kocaman ağaçlar ve yüksek duvarlarla çevrilmiş olan bu köşk, yalnız girişte denizden görülebilirdi. Son senelerde boş kalmışken bu yaz başında zengin bir Türk ailesi taşınmıştı. Bu ailenin sürdüğü şatafatlı hayat, köyün esasen zengin sakinleri tarafından bile hayretle karşılanacak derecede debdebeliydi.

Her akşam otomobiller çifter çifter, birisinde biri yaşlı diğeri genç iki seçkin hanımefendiyle bir genç bey, diğerinde mürebbiye olduğu anlaşılan bir kadınla iki çocuk ve bazen yaşlı bir kadın görülürdü. Demek köşkte bu gece bir cinayet işlenmişti ve oturanlar polisin müdahalesini istiyordu.

Memur bey meseleyi ihmal edilemeyecek bir ciddiyet ve vahamette görerek hemen binanın merdivenlerini çıkmaya başladı. Üst kata geldiği vakit orada kapalı bir odaya tık tık vurarak henüz uykuda olan Muavin Bey'i işten haberdar etti.

* * *

Bir çeyrek sonra Muavin Bey telaş ve aceleyle kalkıp giyinmiş bir halde yanına iki memur daha alarak çift atlı bir arabaya atlamış, köşke giden en kısa yolda uçuyordu.

Köşkün kapısına geldikleri zaman orada kendisinin beklendiğini anlatan bir hareket ve faaliyet gördü. Uzun boylu, iri yapılı, heybetli bir kapıcı sağlam ve dayanıklı parmaklığı açarak kendilerini içeri aldı ve orada bir elektrik düğmesine basarak köşkü polisin geldiğinden haberdar etti.

Polisler, büyük bir özenle bakıldığı anlaşılan yolda, kocaman ağaçların gölgesinde ilerlemeye başladılar. İki dakika kadar yürümüşlerdi ki yolun öbür tarafından bir uşak koşarak geldi ve yol göstererek onları köşke yönlendirdi.

Köşkün camlı kapısında Muavin Bey, Doktor Şakir Feyzi Bey'i gördü ve tanıdı. Şakir Feyzi, şakaklarındaki hafif beyazlara rağmen, yüzünün rengi ve cildinin parlaklığıyla henüz pek gençti. Refah ve servet içinde yaşayanlara özgü bir ağırbaşlılık ve kudretle öne çıkan çehresi insanda hürmet ve saygı hissi uyandırıyordu. Nazik bir tebessüm ve zarif bir tavırla Muavin'i selamlayarak:

— Sizi vakitsiz bir saatte rahatsız ettiğime pek üzgünüm Beyefendi, dedi. Fakat mesele o kadar korkunç ve o kadar esrarengiz ki hepimiz deli gibi bir haldeyiz. Kıymetli yardımınızla bize doğru yolu gösterir, bizi aydınlatır ve özellikle hanımların korku ve heyecanlarını yatıştırırsınız ümidindeyim.

Muavin Bey genç ve hırslı bir adamdı. Vazifesine gönülden bir bağı, mesleğine büyük bir tutkunluğu vardı. Geleceği adına bu gibi karmaşık ve halkın merakını çekecek şekilde esrarlı cinayetlerin ne büyük bir faydası olacağını bildiğinden büyük bir memnuniyetle taşıyordu. Başını art arda eğerek kibar köşk sahibinin iltifatlarına karşılık veriyordu:

— Vazifemizi yapacağız Beyefendi. Eğer mesele söylediğiniz gibi pek girift ve çözülmesi pek güç haldeyse bütün gayretimizle çalışacağız, ancak işi istediğiniz gibi aydınlatamazsak da herhalde kabahati bizim gayretsizliğimize yormamalısınız.

Şakir Feyzi, memurları büyük hole aldı ve orada ipek yastık ve kadife minderli hasır koltuklara oturtarak anlatmaya başladı:

— Şimdi efendim, meseleyi bir kere kısaca arz edeyim. Biliyorsunuz ki buraya geleli üç ay kadar oldu. Ailemiz kayınvalidem, eşim, çocuklarım, bunların mürebbiyesi ve eşimin sütannesinden, bunlardan başka hizmetçilerden,

uşaklardan ve aşçılardan oluşmaktadır, hepimiz toplamda on altı kişiyiz. Şimdiye kadar, köşk her ne kadar tenha bir yerdeyse de duvarları, kapısı sağlam ve korunaklı olduğundan korkusuzca oturuyorduk. Aklımıza hiçbir kötülük, tehlike ve korku gelmiyordu. Bildiğiniz gibi etraftaki duvarlar gayet yüksek olup aşılması hemen hemen mümkün olmadığından ve kapımız gayet sağlam ve bir kere kapanıp kilitlenince girilmesi imkânsız denilecek kadar dayanıklı olduğundan dışarıdan kimsenin içeri girmesi mümkün değildir. Gündüzleri kapıcımız, sadakat ve bağlılığı tecrübe edilmiş bir adam, bir dakika bile kapıdan ayrılmayıp vazifesini son derece dikkatle yaptığından, sözün kısası köşk, her türlü saldırıdan, her türlü tehlikeden korunmuş ve güvenlidir zannediyorduk.

Buraya gelince Şakir Feyzi, Muavin'in dudaklarında gördüğü tebessüme katılır gibi bir rahatlıkla:

— Halbuki, dedi, halbuki bu sabah, alışılmışın dışında kapıma vuruldu ve gürültülü, heyecanlı bir şekilde uyandırıldım. Hizmetçi kızlar renkleri atmış, dudakları mosmor, gözleri açılmış bir halde titriyorlar, ağızlarından çıkan hiçbir lakırdı anlaşılmayarak sürekli iniltiler çıkarıyorlardı. Kayınvalide kalbinden biraz rahatsız olduğundan daima en sıradan heyecanlardan bile onu sakındığımız için kızlar dosdoğru bize gelerek bizi uyandırmışlardı. Onlardan bir söz almak için bir hayli uğraşmak gerekti. Anlaşılmaz kelimeler söylüyorlar, derin bir heyecan içinde çırpınıyorlardı. Nihayet konuşabilecek hale gelince, eşimin sütannesi Sıdıka Hanım'ın boğazının bir bıçakla parça parça edilmiş bir halde karyolasında kan içinde yatmakta olduğunu söyleyebildiler. Hemen koştuk. Sıdıka Hanım köşkün arkasında hizmetçilere tahsis ettiğimiz küçük bir binanın ikinci katında, kendine ait bir odada yatar. Odada sizin de göreceğiniz üzere, en basit bir karışıklık, en küçük bir dağınıklık bile yok. Yatak, yorgan, yastık hiç bozulmamış, adeta dersiniz ki kadıncağız bir melek uykusu uyuyormuş da sabaha kadar hiç kımıldanmamış. Fakat karyolaya yaklaşınca kor-

kunç, oh, korkunç bir manzara karşısında kalıyorsunuz. Göğsünün hizasında dümdüz ve buruşuksuz bir halde duran yorganın üstünde başı duvara dönmüş yatan ihtiyar bir kadının kapıdan görülebilen gırtlağı kan içinde, oyulmuş bir çukur halinde insanı dehşete düşürüyor. Fakat işin en korkunç noktası bu kadarla da kalmıyor. Yatağa iyice yaklaşıp kadının yüzüne baktığınız zaman alnının tam ortasında bir damla koyu ve pıhtılaşmış kan görüyorsunuz...

Şakir Feyzi'nin son derece etkilendiği anlaşılan bu ayrıntıları kendine özgü bir üslupla anlatırken ellerinin titrediği görülüyor ve gözlerinde sonsuz bir korkunun karardığı hissediliyordu. Sözünü bitirdiği zaman:

— Korkunç değil mi Beyefendi? diye sordu.

Muavin Bey güçlü görünmek için tebessüm etmeye çalışarak:

— Gerçekten de korkunç ve esrarengiz, dedi. Sonra fikrini açıkladı:

— Bir kere buyurduğunuz gibi dışarıdan kimsenin giremeyeceği ortadayken bir yabancı tarafından yapıldığına şüphe olmayan bu cinayet nedir? Sonra odanın sakin ve düzenli görünmesi ve yatağın hiç el sürülmemiş gibi bozulmamış ve düzgün olması!.. Tabii değil mi efendim, ne de olsa kadıncağızın gırtlağında o korkunç çukuru açabilmek için uğraşmak gerekir. Ve kadın doğal olarak bıçak darbesinin altında direnip çırpınacağından yatağın bozulması gerekirdi. Böyle korkunç bir yara açıp bir ihtiyar kadını öldürdükten sonra yatağı düzeltecek kadar soğukkanlı bir katil ne işittim ne gördüm ne de zihnimde canlandırabilirim.

Burada Muavin Bey bir dakika kadar susup ardından sordu:

— Köşkteki uşaklardan falan emin misiniz Beyefendi?

Doktor güvence verdi:

— Kesinlikle! Kapıcımız, şoförler ve uşaklar hepsi de evlendiğim beş seneden beri hizmetimizi bir gün bile terk etmemişler ve gerek bizim muamelelerimizden olsun, gerek aldıkları maaşlardan, bol bol verdiğimiz bahşişlerden

olsun daima memnun olmuşlardır. Onların hiçbirisinden böyle bir hareket değil, bilakis bizim tehlikede olduğumuzu hissederlerse canlarını sakınmayarak yardım ve koruma bekleriz.

Muavin Bey'in başı tekrar kalkarak gözlerinde keskin bir bakışla dudaklarından şu soru döküldü:

— Sizin bir düşmanınız veyahut ihtiyar kadının bir hasmı var mıdır acep?

Burada Şakir Feyzi'nin yüzü bir ölü çehresi gibi solarak dudaklarındaki titreme bütün vücudunda şiddetli bir kasılma meydana getirdi ve elini alnından geçirip bozuk bir sesle kekeledi:

— İşte en dehşetli nokta Beyefendi! Düşman var. Hem öyle bir düşman ki dünyada bir benzeri daha yoktur denilecek kadar kötü ve ölümcül bir adam, hem Sıdıka Hanım'ın hem bizim ailenin amansız bir hasmıdır. Bütün aile fertleri, biz de cinayetin onun tarafından yapıldığını veya yaptırıldığını zannederek korkuyoruz.

Burada biraz canlanır gibi olarak:

— Fakat bu adam beş buçuk sene kadar önce hükümetçe yakalanarak yaptığı şeylerden dolayı yargılanmış ve hapse mahkûm olmuştu. Şimdi acaba hapisten kurtulmuş mudur?

Muavin Bey birdenbire ayağa kalkarak:

— Onu kolay anlarız. Hele bir cesedi görelim de gereken muameleye başlayalım, dedi.

* * *

Şakir Feyzi o zaman kendine eşlik ederek holün girdikleri kapısının karşı tarafına açılan küçükçe bir kapıya doğru yürüdü. Buradan çıktılar, köşkün arkasında, yakında, ağaçlar altında tahini[1] boyalı küçük bir binaya yürüdüler. Yolda giderken Şakir Feyzi bir taraftan anlatıyordu:

— Efendim iş, eşimin büyükbabası, Arnavutluk'un ileri gelen devlet adamlarından Abdussamet Paşa'nın bıraktığı

---

1 Tahin renginde olan, kirli, koyu sarı.

servet etrafında dönüyor. Bu servet, Paşa tarafından Aksaray'da bulunan bir konağın hamamında bir taşın arkasına gizlenmiş ve bir takım karışık düzenlerle o zaman Paris'te bulunan kızına bildirilmişti. Bu defineyi o zaman henüz kayınvalideden ayrılmamış olan eşimin babası da öğrenmiş yalnız nerede gizlendiği hakkında bir bilgisi olmadığından bizimle bu adam veya bu adamın biraderi arasında bir mücadele, bir düşmanlık ortaya çıkmıştı. Biz başardık ve definenin saklı olduğu yeri keşfettik. Onlar bu parayı almamıza engel olmak için her çareye başvurarak türlü saldırılarda bulundular. Mesela beni iki defa kaçırarak Kalitarya'da[1] bir köşkte hapsettiler ve bir seferinde de bir mahzene tıktılar. Bir defa da eşimi Beyoğlu'nun en kalabalık bir yerinde kapıp kaçırdılar. Biz, bu öldürülen Sıdıka Hanım'ın sayesinde bütün bu tehlikelerden kurtulduk ve herifleri hükümete teslim etmeyi başardık.

Söz buradayken binanın kapısına gelmişlerdi. Doktorun söylediklerini büyük bir dikkatle dinleyen Muavin Bey yine bir tebessümle:

— Ee, iş açık öyleyse, dedi. Cinayet bir intikam işidir. Hasmınız veya hasımlarınız tarafından işlenmiştir.

Doktor merakla sordu:

— Ee, köşke nasıl girebildiler?

Polis memuru manalı bir tebessümle:

— Orasını da anlar öğreniriz... Fakat bence asıl merak edilecek taraf, bir kere bu kadar zorluğu aşarak köşke girdikleri halde neden aynı zamanda size de bir kötülük yapmadılar da yalnız bu kadını hakladılar?

Doktor bu "hakladılar" tabirinin soğukluğuyla vücudundan baştan ayağa buzlu bir ürperti geçtiği halde susuyordu. Muavin Bey onu biraz sakinleştirmek için gibi:

— İş, Beyefendi hakikaten pek karanlık ve pek esrarengizdir. Fakat hiç merak buyurmayın, polis bu düğümleri

1 Bakırköy ilçesine bağlı Florya olarak da bilinen Şenlikköy Mahallesi'nin eski adı.

pek çabuk çözerek canileri ele geçirecektir. Daha karışık birçok cinayette büyük maharetler göstermiş memurlarımız vardır. Şimdi merkeze bilgi verince bu memurlar gelir, sizin göremeyeceğiniz noktaları görür, düşünemeyeceğiniz şeyleri düşünür, olabilir ki bir hamlede meseleyi aydınlatıverirler. Sonra canilerin tutuklanması bir gün ve hatta bir saat meselesi halinde kalır. Tabii bunların kimlikleri malum, eşkâlleri kayıtlı olduğundan ve hapishaneden çıkan bu kötü mahlukların izleri zaten polisçe takip edildiğinden nerede oldukları hemen tespit edilerek yakaları kolayca elimize geçecektir. Sizin içiniz rahat olsun efendim.

Yukarıda Sıdıka Hanım yatağında tıpkı Şakir Feyzi'nin tasvir ettiği gibi yatıyordu. Muavin Bey yorganın bir ucunu şöyle hafifçe kaldırarak bakmak istedi, o zaman yaradan akan kanın pıhtılanmış göl içinde bulunduğu görüldü. İhtiyar kadının çehresinde bir acı, bir kasılma ifadesi görünmüyordu. Muavin:

— Kadın bir darbede öldürülmüş, nefes almaya ve acı çekmeye bile vakit bulamamış, dedi.

Maktulün sağ eli göğsünde, avuçları kapalı olarak duruyor, sol eli yanında uzanmış bulunuyordu. Muavin bu kapanmış olan sağ ele baktığı zaman parmaklarının arasında bir kâğıt olduğunu gördü. Çekip aldı. Dörde bükülmüş çizgili bir defter kâğıdıydı. İçinde sülüse[1] benzer acemi bir yazıyla:

Uyarı: Numara Bir!

sözleri yazılıydı.

Şakir Feyzi bütün vücuduyla titremeye başlamış, ayakta duramayarak karyolanın demirine dayanmaya mecbur olmuştu. Muavin Bey teselli etmek gerektiğini düşünerek:

— Yani bunun arkası gelecektir demek istiyorlar, fakat siz hiç korkmayın Beyefendi, polis canileri ele geçirerek sizi koruyacaktır, emin olun... dedi.

---

1 Hat sanatındaki altı yazı çeşidinden biri.

2

Numara İki

Aynı gün, hemen hemen aynı saatte yukarıdan aşağı koşarak gelmiş bir çocuk, Anadoluhisarı'nın polis karakolu kapısında durmuş, korku ve dehşetle gözleri olağandışı açılmış olduğu halde içeri haykırıyordu:

— Polis efendi, Muavin Bey orada mı?

Kalem[1] odasındaki masa başında sigara içerek bir defterin üzerinde kayıt işiyle meşgul bir polis başını kaldırıp lakayt bir şekilde baktı:

— Ne var, ne olmuş? diye sordu.

Çocuk içeri girmiş, kalem odasında bir sandalyeye çökmüştü. Benzi sapsarı, gözleri feci bir korkuyla çukurlaşmış ve dudakları titriyordu. Polis bu hali görünce lakaytlığı biraz kaybolarak sorusunu tekrar etti:

— Ne var canım? Bir şey mi oldu?

Çocuk konuşabilmek için gücünü toplamaya çalışıyor görünüyordu. Dışarıdan bir başka polis daha odaya girmiş, masanın öbür tarafındaki sandalyeyi almış, o da çocuğun korkulu haline merakla bakıyordu.

Çocuğun koşa koşa, telaş ve heyecanla geldiği anlaşılıyordu. Bu telaş ve heyecanın asıl sebebi onu son derece korkutmuştu. Çocuk bu korkuyla titriyordu. Polislerin gözleri adeta dile gelmiş gibi onu konuşmaya zorluyorlardı.

Nihayet konuşabilecek bir hale gelince kekeler gibi bir ifadeyle:

— Otağtepe'de... Zincirli Köşk yok mu? Hani Hacı Teyze oturur... Orada Fuat Bey vardı... Hani gümrükçü... İşte onu öldürmüşler... diye söylendi.

Polisler, büyük bir merakla büzülmüşlerdi. İkisi de bir anda sordular:

— Öldürmüşler mi? Kim, ne vakit?

---

1 Resmi kuruluşlarda yazı işlerinin görüldüğü yer.

Çocuk biraz açılmış, yüzüne kan gelmiş, cevap verdi:

— Ne bileyim ben... Hacı Teyze oğlunu öyle görünce düşmüş bayılmış... İşiten komşular koştular, bir tanesi, ben oradan geçiyordum, bana, "Çabuk karakola git, Muavin Bey'e haber ver, gelsin!" dedi.

Masa başında kayıtla meşgul polis fırlamış kalkmış, koşarak yukarı merdivenlere tırmanmıştı. Aşağıda, odada kalan polis, anlamak için soruyordu:

— Yahu, bu nasıl şey böyle, diyordu. Bu adamı kim öldürmüş, hiçbir şey bilmiyor musun?

Çocuk hiçbir şey bilmediğini anlatan bir yüz ifadesiyle başını sallıyordu. Bu esnada yukarıda ayak sesleri duyuldu, Muavin Bey yataktan kalkmış olacaktı. Ve yukarı gidip kendisini uyandırmış olan polis paldır küldür merdivenden iniyordu.

Fakat Muavin Bey aldığı haberle son derece heyecanlanmış olacaktı ki polis yerine oturmadan merdivenden Muavin'in indiği işitildi. Muavin Bey ceketinin yakasını ilikleyerek kapının önünde durdu:

— Şemsi Efendi sen benimle gel, dedi. (Çocuğa hitap ederek) Haydi küçük, düş önümüze bakalım, dedi ve hızla uzaklaştılar.

* * *

Zincirli Köşk, Otağtepe'nin üst başında, kaldırımları bozuk, taşları dökük eğri büğrü bir yokuşun kenarında, bahçe içinde bulunuyordu. Bahçeye üstü damlı büyük bir ahşap kapıdan giriliyor, karşıda köşkün camlı kapısı görülüyordu.

Bugün, bu saatte, bütün mahalle halkı bahçeyi doldurmuş, evi işgal etmişti. Herkes yukarı çıkıp ölüyü görmek için oraları araştırıyor ve bir kapının önünde toplanmış kalabalık, ölünün orada bulunduğunu anlatıyordu. Sofada, minderin üzerinde ihtiyar bir kadın uzanmış, renksiz ölü gibi hareketsiz yatıyordu. Etrafında kadın erkek bildik ve akrabalar limonlar, lokman ruhlarıyla ihtiyar kadını tedavi etmeye, sakinleştirmeye çalışıyorlardı.

Muavin Bey ilk iş olarak evi boşaltmak emrini verdi ve o kalabalık, polis Şemsettin Efendi'nin müdahalesiyle dağıtılarak ev boşaltılınca gelen sessizlik içinde inceleme ve sorgulama işi başladı.

Komşu Kantarcı Hüseyin Efendi, Muavin Bey'e eşlik ederek ölünün odasına götürmüş, bir taraftan bildiğini, işittiğini anlatarak onu meselenin bütün safhalarından haberdar etmek istiyordu.

Girdikleri oda ortalama büyüklükte, bahçeye nazır, üç pencereyle aydınlanmakta olup yere serilmiş bir Frenk keçesi, köşede bir minder, iki sandalye ve üç ayaklı bir masadan başka cibinlikli küçük bir karyolayla döşenmişti.

Karyolaya yaklaştılar, ölü hiç el sürülmemiş denecek bir düzgünlükle örtülü, yorganın altında adeta rahat bir can çekişmeyle sönmüş denecek bir sakinlik ve hareketsizlik içinde yatıyordu. Yorganın çeneye gelen tarafı biraz açılıp da ölünün kanlı ve korkunç bir yarayla delinmiş gırtlağı görünmeseydi adeta uyuyor denilebilirdi.

Yalnız alnının iki kaşı ortasına gelen hizasında yoğun bir koyulukla pıhtılaşmış bir damla kan, sakin uyuyor denilebilecek insanın fena bir akıbete uğradığı şüphesini uyandırarak yorganı açmaya sevk ediyor ve yorgan açılınca gırtlağın tam ortasında üç santimetre kadar çapında korkunç ve kan pıhtılarıyla iğrenç bir manzara almış bir yara, bir çukur görünüyordu. Muavin Bey, Kantarcı Hüseyin Efendi'ye sordu:

— Buna hiç kimse ilişmedi ya?

— Evet, Hacı Teyze'yle sabahleyin nasıl bulduksa o halde duruyor, kimse el sürmedi beyim...

Muavin, tabii kamuoyunda büyük bir heyecan doğurabilecek mahiyette olan böyle bir cinayetin kendi mıntıkasında meydana gelmesini, zekâ ve becerisini amirlerine göstermeye, isminin gazete sütunlarında anılmasına ve yazılmasına bir vesile olacağı için büyük bir memnuniyetle karşılıyordu.

Uzanarak yarı bükülmüş yorganın üst kısmını daha geniş bir hareketle biraz daha açtı ve şaşkınlıkla fikrini açıkladı:

— Garip şey... dedi. Böyle bir darbeyi yiyen bir adam nasıl bu kadar sakin ve debelenmeden, çabalamadan ölebilir?

Kantarcı Hüseyin Efendi de aynı şaşkınlığı gösteriyordu:

— Evet Beyefendi... Bendeniz de buna hayret ettim ya!

Muavin geri çekilip köşedeki mindere oturarak:

— Ee, şimdi anlatın bakalım bu iş nasıl olmuş?

Hüseyin Efendi tabakasını çıkarıp bir sigara takdim ederek sandalyenin birini aldı, oturdu ve anlatmaya başladı.

* * *

Dün gece Fuat Bey yemekten sonra sokağa çıkmayarak evde oturmuş ve bugün erken kalkacağını söyleyerek erken yatmıştı. Fuat Bey son senelerde tamamen balıkçılıkla meşgul olduğundan bazen erkenden balığa gittiği oluyordu. Annesi Hacı Teyze onun yattığını görünce kendisi de karşıdaki odasına çekilmiş, uyumuştu.

Sabah olunca Fuat'ın kalkıp gitmiş olduğunu zannederek yatağından kalktığı zaman oğlunun oda kapısını onun erken gittiği günler gibi açık bulacağına kapalı görmüş ve bunu tesadüfe yorarak aşağı inmiş, hizmetçinin pişirdiği kahvesini içip kahvaltısını yedikten sonra tekrar yukarı çıktığı zaman yatağı düzeltmek için oda kapısını açıp içeri girmek istemişti. Fakat kapı kilitliydi.

Hacı Teyze hayret ederek, bu saate kadar Fuat Bey'in uyuduğu asla görülmediğinden kapıyı sarsmaya başlamış, bu gürültü üzerine yine içeriden bir ses alamayınca haykırarak oğlunu uyandırmak istemiş ve devam eden korkunç sessizlik üzerine merakı bir kat daha artarak hizmetçiyi çağırıp odayı açmak çarelerini aramıştı.

Hizmetçi, evlerinde çoğunlukla bu gibi sorunlar çıktığında hep komşuları Kantarcı Hüseyin Efendi'ye müracaat ettikleri ve iki aile bu hususta pek can ciğer olduklarından aralarında gizli kapalı hiçbir şey bulunmazdı. Bunun için doğruca komşuya koşmuş ve sokağa çıkmak üzere olan Hüseyin Efendi'ye:

— Aman Hüseyin Efendi, demişti, aman Hüseyin Efendi! Ayol Fuat Bey'in odasının kapısı kilitli, uyuyor mu, ne

yapıyor, haykırıyoruz, bağırıyoruz, belli değil. Hacı Hanım sizi çağırıyor, kapıyı açmak için acaba ne yapsak?

Hüseyin Efendi hemen avadanlık çekmecesini[1] yakalayarak hizmetçiyle beraber koşmuş ve bulabildiği aletlerle beş dakika sonra kapıyı açmayı başarmıştı. Hüseyin Efendi buraya gelince elinde olmayarak sözlerine taşkınlıkla devam etti:

— Kapıyı açınca önce Fuat Bey'i fücceten ölmüş zannettim. Çünkü o kadar sakin yatıyordu ki cibinliğin arkasından alnındaki damla görünmediğinden adeta uyuyor denilebilirdi. Fakat yatağa yaklaştığım zaman fena bir sarsıntı verdi. Ve hemen cibinliği açarak yorganı kaldırdım. İşte o vakit manzaranın dehşetinden annesi avaz avaz bağırarak düştü, bayıldı. Ben, sersem, deli gibi ne yapacağımı bilemeyerek öteye beriye koşuyor, hizmetçinin yardımıyla Hacı Hanım'ı ayıltmaya uğraşıyordum, komşular işittikleri haykırma üzerine koştular geldiler, size haber gönderdik. İşte bildiğimiz bu Beyefendi...

Muavin sigarasını bitirmişti. Sessiz, adeta cansız denecek kadar durgundu.

— Siz kapının kilidini söküp öyle girdiniz içeri, öyle değil mi? diye sordu.

Hüseyin Efendi kuvvetle onayladı:

— Evet, efendim, evet... Adeta kilidi açmak için birkaç dakika uğraşmaya mecbur oldum.

Muavin Bey kalkıp pencereye gitti ve bahçeye baktı. Sokaktan girilince bulundukları ikinci kat, bahçe tarafında bir de mutfak olduğundan aslında üçüncü kattı ve tahminen zeminden on on iki metre yüksek bulunuyordu. Üstelik mutfağın önündeki küçük bir setten sonra arazi daha da çukurlaşarak gözü korkutan bir yükseklik meydana getiriyordu.

Muavin kaşlarının arasına derin bir soru işareti kazınmış gibi Kantarcı'nın yüzüne baktı. "Ee, nasıl olur?" demek istiyordu. Kantarcı Hüseyin Efendi geniş göğsünden çıkan derin bir çığlıkla:

1 Çekmece: Eskiden içine öteberi konan, çekilir gözleri bulunan ufak sandık.

— Evet, hayrettir Beyefendi, diye haykırdı.

Şimdi dışarı sofaya çıkmışlar, orada komşu kadınlara emanet edilmiş maktulün annesini görmüşlerdi. İhtiyar kadın gözleri açılmış, renksiz, manasız bir bakışla etrafına bakınıyordu. Muavin, Hüseyin Efendi'ye dedi ki:

— Hanımın ilk ifadesini almak gerekiyorsa da şimdi tabii pek perişan halde olduğundan bundan vazgeçiyorum.

Bu sözü Hacı Teyze işitmişti ve işitir işitmez vücudu bir elektrik çarpmasına maruz kalmış gibi dimdik olarak sıçradı, kalktı, metanetli bir sesle:

— Hayır oğlum, diye haykırdı, hayır oğlum, Fuat'ımın kanına giren alçakları bir ayak evvel yakalamak için benim rahatsızlığım engel olmasın, belki size bir ipucu verebilirim de bu sayede hainlerin izini elde edebilirsiniz.

Orada toplanmış olan hanımlar açığa çekilerek Muavin Bey'i bir sandalyeye buyur ettiler. Hacı Teyze gözlerinde acı yaşlarla inliyordu.

— Ah Fuat'ım... Seni bu halde görecek miydim oğlum. Evet Beyefendi, bu hırsızlık falan değil... Sade bir düşmanlıktır. Zaten oğlum son günlerde bilmem neden pirelenmiş, kuşkulanmış, bu hallere uğramıştı. Mesela bir hafta öncesine gelinceye kadar her gece yemekten sonra iskeleye iner yahut arkadaşlarına gider ve gece yarısı gelir, yatardı. Halbuki son gecelerde sokağa çıkmamaya başladı ve kapıların kilidine dikkat ediyordu. Hatta daha önceleri sokak kapısının ve aşağıki kapının kilidiyle hiç ilgilenmediği gibi yattığı odayı da kilitlemez, kapıyı açık bırakıp uyurdu. Fakat bilmem neden, son günlerde, demin söyledim ya ona bir hal olmuştu. Adeta bir şeylerden korkuyor, bir tehlikeden ürküyor denilebilirdi.

Muavin sordu:

— Bir tehdit, bir saldırı falan bir şey mi olmuştu?

— Ben ne bileyim oğlum, bana böyle şeyler söylemezdi ki, herhalde beni meraklandırmamak için olacak... Yalnız geçen sabah kalkmış sokağa çıkıyordu, beni çağırarak: "Anne, anne, şu kâğıtları sana vereyim de sen evin için-

de bir yere sakla!" dedi. Kâğıtlarla beraber bankada parası varmış, onun da defterini verdi. Ben, haydi kâğıtların saklanması neyse, fakat her gün, her vakit üstünde taşıdığı banka defterini niçin verdiğini sordum. "İnsan hali bu anneciğim, belki sokakta düşürürüm" diye sözü kapattı.

Orada, bir kapının dibinde yere diz çökmüş oturan hizmetçi, aklına bir şey gelmiş gibi atılarak ilave etti:

— Büyük Hanım, evvelsi akşam, hani geldiği vakit ne kadar telaşlıydı. Adeta birisi kovalamış da koşmuş gibi ter içinde ve nefes nefeseydi.

Büyük Hanım:

— Ha, evet, zaten söyledim ya, zaten birkaç gündür hali pek değişmişti. Adeta babayiğit oğlum korkak, ürkek bir adam olmuştu. Yatmadan önce bütün kapıları yoklar, bahçeye uzun uzun bakar, karanlıklarda sanki birini arıyormuş gibi saatlerce pencerelerin önünde dolaşır dururdu.

Muavin, aklını şaşırtan muammalar, bilinmezlikler ve sırlarla sersem olmuş, donmuş kalmıştı. Uzun ve düşünceli bir suskunluğun ardından:

— Oğlunuzun teslim ettiği kâğıtları verir misiniz? diye sordu.

İhtiyar kadın hemen hizmetçi kıza sakladığı yeri tarif ederek emretti ve kız gidip beyaz bir tireyle[1] sarılmış bir kâğıt destesi getirdi. Muavin bunlara bir kere aralıklarından bakarak dört beş zarflı mektuptan ibaret olduklarını gördü. Zarfların üzerinde, "Anadoluhisarı'nda Hasan Fuat Bey'e" adresi yazılıydı. Bunların şekilleri, renkleri ve üzerindeki adres yazıları da başka başka olduğundan her birinin göndereninin de başka olduğu anlaşılıyordu.

Bir tanesi Fuat Bey'den yirmi beş lira borç isteyen ve çocukluk hatıralarından bahsedişine bakılırsa eski bir arkadaş tarafından gönderildiği anlaşılan bir mektup olup, altında başka bir yazıyla, "Yirmi beş lira gönderilmiştir" kaydı vardı. Diğerleri de böyle hiçbir şüphe çekmeyecek

1 Tire ipliği: Dikişte kullanılan pamuk ipliği.

özel iş ve para mektupları olup yalnız bir tanesini açtıkları vakit hepsi birden korkuyla irkildi. Bunun imza yerinde koyu bir kan damlası görünüyordu ve isimsiz olarak şu sözleri içeriyordu:

> Davet ve teklifimizi kabul etmedin, kendi menfaatini kendin çiğnedin... Uyarılarımızı biliyorsun ya... Bu aynı zamanda haber verdiğimiz tehlikeye teslim olmaktı. Hakkında verilen hüküm yerine getirilecektir, haberin olsun!

Muavin'in alnının ortasına kazılmış olan soru işareti korku ifade eden irkilmelerle bozularak:

— Bu nasıl şey böyle! demekten kendini alamadı.

Kantarcı Hüseyin Efendi, yüzünde geniş bir hayret ifadesiyle:

— İnsan deli olacak, dedi, aklım ermedi gitti... Eğer Fuat Bey şu anda yatakta kanlar içinde yatmasaydı, roman okuyorum yahut sinema seyrediyorum diyebilirdim.

Tam bu esnada, maktulün yattığı odada Muavin Bey'e eşlik edip gelmiş olan polis Şemsi Efendi elinde olmaksızın bir hayret narasıyla haykırdı:

— Aman, bu ne bu? diyordu. Muavin Bey koşun, gelin, bakın ne buldum!

Hep birden sıçrayıp odaya hücum ettiler. Şemsi Efendi yorganı ölünün yarı beline kadar açmış ve karnının üzerinde duran elinin içinde bir kâğıt olduğunu görerek bunu çekmiş almıştı. Bu kâğıtta şu sözler yazılıydı:

> Uyarı: Numara İki!

Ve imza yerinde mektupta olduğu gibi aynı büyüklükte ve aynı koyulukta bir kan damlası görülüyordu. Hanımlar feryatlar koparıp kaçıştılar. Muavin, Hüseyin ve Şemsi Efendiler, üç erkek soğuk bir korkuyla titremekten kendilerini alamayarak birbirlerinin yüzlerine baktılar.

3

Doktor mu, Katil mi?

Şakir Feyzi, karısının ve kayınvalidesinin çocuklarla birlikte oturdukları küçük salona döndüğü vakit onları büyük bir korku içinde birbirlerine sarılmış bir halde buldu.

Çocuklar büyükannelerinin ısrarıyla bu sabah gezmeye gönderilmemişler, mürebbiyeleriyle onların yanından ayrılmamak için kesin bir emir almışlardı.

Hadiye Hanımefendi kalbinden rahatsız olduğu için kızı ve damadı sıkı bir takiple onu her türlü heyecandan korumak için pek çok özen gösterirlerdi. Şakir Feyzi, karısını Sıdıka Hanım faciasından annesini haberdar etmemesi için ikaz etmişse de genç kadın heyecanından duramamış, işi annesine mümkün olduğu kadar hafifletmek ve alıştırmak şartıyla bildirmişti.

Gerçi büyükhanım, kızının tedbir ve sakınmalarıyla, aldığı haberin korkunçluğundan zararlı bir etki görmemişti. Fakat yavaş yavaş düşündükçe müthiş bir korkunun tırnaklarıyla kemirilmeye ve zehirlenmeye başlamıştı.

Ana kız, Şakir Feyzi polislerle maktul kadının odasında meşgulken bulundukları küçük salonda birbirleriyle konuşuyorlar ve ihtimallerden, olayın esrarından, bunun ne manaya gelebileceğinden vesaireden bahsediyorlardı.

Cinayette kimin parmağı olduğu ilk anda Şakir Feyzi ve Suzan Hanım tarafından birlikte tahmin edilip ortaya çıkarılarak Hüsrev Bey'in ismi geçmiş ve sır çözülmüş olduğundan hep bu sade ihtimaller, buluşlar birbirini takip ediyordu.

Düşündükçe, konuştukça korkuları çoğalıyor, Hüsrev Bey hakkında Sıdıka Hanım'dan dinleyerek öğrendikleri heyecan ve korku veren ayrıntılar canlanıyor, Hanımefendi'nin eski kocası Raci Bey'e dair bildiği şeyler gözlerinin önünde diriliyor ve iki kadın feci tehlikeler, korkunç tehditler arasında kıvranıyor, bin bir endişeyle harap oluyorlardı.

İşte Şakir Feyzi bu esnada yanlarına geldi. Çocuklar köşelerinde mürebbiyeleriyle oynamaktayken içeri giren babalarını görünce koşa koşa ona atıldılar. Doktor, her vakit yaptığı gibi bunları yerden kapıp birini bir koluna, diğerini bir koluna alarak ve kadınlara emniyet vermek için şen görünmeye çalışarak kayınvalidesinin ve karısının köşesine ilerledi. Yürürken kendilerine güvence verdi:

— Memur bey hiç endişe etmememizi, olayda ilk bakışta görülen sırların iki saat sonra halledilip bütün açıklığıyla meydana çıkarılacağını ve alınacak tedbirler sayesinde tam bir güven içinde, gönül rahatlığıyla yaşayabileceğimizi temin ediyorlar.

Hanımlar bu sözleri memnuniyetle karşıladılar. Çocukları yere indirerek kendisi de bir koltuğa oturan Doktor açıklama yaptı. Fakat bu açıklamadaki güvencenin samimi olmadığı, ara sıra, söz söylerken gözlerinde koyulaşan endişeli bakışlardan anlaşılabilirdi.

Bilhassa hanımları ürkütecek, korkutacak her türlü teferruatı saklıyordu. Mesela maktulün parmaklarının arasından çıkarılan kâğıttan bahsetmedi. Memur beyin, işi pek muallakta ve esrarlı bulduğunu söylemedi. Nihayet:

— Şimdi müdüriyeti resmen haberdar etmek için gittiler, bir iki saate kadar ilgili memurlarla gelerek soruşturmaya el koyacaklar, dedi.

* * *

Şakir Feyzi, lafı hep cinayet etrafında dolaştırmak isteyen kadınları meseleyle meşgul etmemek için gezmeye götürmek istiyor, onlar ise bitmiş, kırılmış vücutlarından geçmiş, sönmüş neşelerinden bahsederek bir yere kımıldamamak arzusunda olduklarını tekrar ediyorlardı.

Doktor, o zaman havadan sudan, o gün gazetelerde gördüğü garip ve tuhaf olaylardan bahsedip onları oyalamaya çalıştı. O esnada bir hizmetçi kız gelerek:

— Efendim, dedi, efendim ölüyü muayene için doktorlar gelmiş...

Şakir Feyzi fırlayarak:

— Neredeler? diye sordu.

Hizmetçi kız:

— Aşağıda dış salonda bekliyorlar, diye cevap verdi.

Doktor, koşa koşa geniş merdivenlerin topukları gömen halıları üzerinde sekerek aşağı indi. Salona yaklaşırken uzaktan siyah ceketli, siyah boyun bağlı, biri uzun boylu ve sakallı, diğeri kısa ve şişman traşlı iki adam gördü. Bunlar koltuklara ilişmişler, hemen vazifelerini yapmak için can atan bir tavırla kendisini görür görmez ayağa kalktılar.

Uzun boylunun gözünde koyu camlı bir Amerikan gözlüğü vardı. Koyu siyah ve top sakalı, kısa bıyıkları arasında gayet beyaz dişlerle dudakları soğuk bir tebessümle açılmıştı. Şakir Feyzi, bu tebessümden ve kısa boylu adamın Çinli gözüne benzeyen uçları yukarı kalkık ve kısık gözlerinden soğuk bir ürperti duydu. Fakat şimdi yıpranmış sinirlerinde insanların bırakabileceği uygunsuz izlenimlerle uğraşacak zaman olmadığından hemen:

— Kadını muayene için gelmişsiniz...

Velhasıl uzun boylu doktorun cevap anlamında onaylayarak eğilmesi üzerine Doktor Şakir:

— Buyurun, yol göstereyim, dedi ve hızlı hızlı kapıdan çıkarak bahçeye yürüdü.

Sıdıka Hanım'ın odasına girdikleri zaman yatak ve oda aynı halde duruyordu. Kendisi doktor olması sebebiyle bu muayeneyi merak etmekle beraber hazır bulunmak istemeyerek:

— Vazifenizi yapınız beyefendiler, bendeniz bahçede bekliyorum, giderken yine görüşürüz, dedi ve onları bırakarak çıktı.

* * *

İki saat sonra Şakir Feyzi'ye tahkikat için adliye memurlarının geldiğini haber verdiler. Şakir Feyzi hemen okuduğu gazeteleri elinden atarak koştu, aşağı indi. Memur efendilerle kendisini biraz evvel doktorların beklediği salonda buluştu. Tarabya Muavini kendisini görünce tebessümle ayağa kalkmış ve aynı zamanda koltuklarından kımıldayarak ayaklanan memurları eliyle göstererek:

— Meselenin önemi hakkında müdüriyete acil kaydıyla verdiğim haber üzerine kendileri hemen koşarak geldiler, dedi ve reislerini takdim etti:

— Hâcim Bey, müddeiumumi[1] yardımcılarından.

Hâcim Bey, orta boylu, kuru denecek kadar zayıf, kömür derecesinde siyah kaşlı, şakakları ağarmış, tepesi açılmış, yaşlı, konuşurken ellerini daima yukarıda tutarak ağzından ağır ağır dökülen kelimelerin manalarını tercüme ediyormuş gibi hareketler yapan bir adamdı. Ağırbaşlı, ölçülü bir tebessümle kendisine boyun kırmıştı. Şakir Feyzi karşılık olarak başını eğerek nezaket ve hürmetle:

— Müthiş endişeler içinde kıvranıyoruz Beyefendi, dedi. Yardımlarınızla rahata ve huzura kavuşursak nasıl minnettar olacağımızı tarif edemem. Memur bey tabii size meselenin evveliyatını anlatmıştır... Buyurunuz gidelim, olay yerini görünüz ve tahkikata başlayınız.

Önlerine düşüp bahçeye doğru yürürken, Müddeiumumi yardımcısı, bu muhteşem malikâne sahibine yakınlık derecesini göstermek istiyormuş gibi bir gösterişle teklifsiz görünmeye çalışarak yanına sokuldu ve yarım koluna girip kulağının dibinde fısıldamaya başladı:

— O kısa boylu sarışın delikanlının ismi Hayret'tir, hakikaten ismiyle müsemma son derece zeki, son derece kılı kırk yaran genç bir polis memurudur, adeta diyebilirim ki bugünkü polis teşkilatının canı ve ruhudur. Verdiğimiz malumat üzerine kendisini ilk tahkikatı yapmak üzere İstanbul'dan özel olarak gönderdiler. Kimsenin göremeyeceği şeyleri görür, keşfedemeyeceği şeyleri keşfeder bir zekâ ki son senelerde gerçekleşen cinayetlerin çözülmesinde büyük başarılar göstermiş ve teşkilatımızda kendisine önemli bir konum edinmiştir.

Bu sözleri söylerken köşklerinde gerçekleşen olaya polis müdüriyetinin gösterdiği alakadan memnun olan Şakir Feyzi, cinayet araştırmalarında bu kadar önemli bir varlık

1 Savcı.

göstermiş genç Hayret'i görebilmek için biraz geri kalmış, yan gözle delikanlıyı süzüyordu.

Bu, yayvan yüzlü, geniş omuzlu, kısa boylu biriydi. Yüzünün ifadesinde ilk bakışta bir alıklık manası okunuyordu. Yalnız bu mana, bir kat telden ibaret sarı bıyıklarla gölgelenen manasız, zevksiz dudaklarının ucunda ara sıra titreyerek beliren bir tebessümle bozuluyordu. Ancak bu tebessüm o kadar belirgin olmamakla beraber, o kadar ince, o kadar zeki, o kadar şeytani hareketlerle titriyor ve sonra aynı zamanda açık mavi gözlerinin ucunda da aynı manada, aynı ahenkte bir hatla o kadar anlam ve renk birliği içinde bir bağlantı gösteriyordu ki ilk bakışta görülen alıklığın müthiş bir şeytanlık eseri olduğu fikrini veriyordu.

Bu adam, ya pek aptal yahut pek düzenbaz bir şeydi. Yani ya alıklık göstererek herkesi kandırmak isteyen bir kurnaz ya da kurnaz görünmeye çalışan bir ahmak olması gerekirdi. Şakir Feyzi kendi kendine hafifçe tebessüm ederek, "Bakalım elbette hangisi olduğunu görür ve anlarız" diye düşündü.

* * *

Şimdi cinayet odasına gelmişlerdi. Hâcim Bey cesedi muayene ediyor, merkez memuruna birtakım sorular soruyor ve aldığı bilgiler üzerine yüzünde ıstırap ifadeleriyle bakıyordu.

Hayret odaya girip cesedi görür görmez birdenbire değişmiş, kendini kendi doğal ortamında buluyormuş gibi birdenbire gözleri parlamış, burnu titremiş, ağzı açılmış sanki bütün duyguları galeyana gelerek onu yanar bir ateş haline getirmişti.

Müddeiumumi, yatağın etrafında inceleme yaparken o, biraz uzakta burnuyla koku almak, gözleriyle sır dağlamak, kulaklarıyla olmayan titreşimlerden mana çıkarmak içinmiş gibi dolaşıyor, eğilip karyolanın altına bakıyor, pencereleri kontrol ediyor, kapının kilidini gözden geçiriyor, yere serilmiş Frenk halısını inceliyor, hasılı görünüşte hiçbir mana verilemeyecek saçma hareketlerle meşgul oluyordu.

Müddeiumumi nihayet incelemesini tamamlayarak geri çekildi, yanlarındaki şişman karınlı bir adama:

— Ben baktım, şimdi sıra sana geldi doktor, dedi.

Şakir Feyzi hayretle:

— Nasıl, dedi, nasıl, beyefendi doktor mudur? Öyleyse demin gelenler kimdi? İki saat kadar önce, memur bey gittikten sonra iki doktor daha geldi cesedi muayene etti.

Merkez memuru bu haberi son derece hayretle karşıladı:

— Nasıl, ne zaman, ne doktoru, nasıl doktor?

O zaman Şakir Feyzi, cesedi muayene eden doktorları tarif etti. Hâcim Bey son derece dikkatle dinleyerek:

— Mümkün değil Beyefendi... Başka doktorun gelmesi mümkün olamaz. İşten İstanbul'da ilk önce haberdar olan memur sıfatıyla söylüyorum ki, muayene etmesi için doktoru ben aldım geldim. Zaten nereden ve ne vakit gelecekler... Buna maddi bakımdan da imkân yoktur.

Bu konuşmalar olurken Hayret, birdenbire alev parçası gibi bir hal alarak yaklaşmış ve dikkatle dinliyordu. Müddeiumumi ve merkez memuru bu muammanın esrarıyla dumanlanmış düşünürlerken Hayret birdenbire haykırdı:

— Fakat anlamadınız mı? Katiller... Onlar... Bizzat onlardır. Mutlaka cinayet esnasında burada bıraktıkları bir izi yok etmek için gelmiş olacaklar...

Hâcim Bey küçümser bir tavırla başını salladı:

— Bu nasıl mümkün olur, dedi, cinayetten ötürü köşkün ayaklanacağını, memurların geleceğini düşünmezler de ne cesaretle cinayet mahalline kadar girmeye kalkarlar, ele geçmekten korkmuyorlar mı?

Hayret, cüssesinden umulmayan bir coşku ve arzu içinde çırpınarak cevap verdi:

— Bunlar tali meselelerdir Beyefendi, aranılacak, araştırılacak olursa anlaşılır ki bu adamlar buraya bir takım şartlar, bir takım bağlantılar altında, yani gelmelerinde bir tehlike olmadığını anladıktan sonra girmiş olabilirler. Bence kesin olarak ortadadır ki doktor diye gelenler, Beyefendi'nin tarif ettiği gibi burada yalnız başlarına kalıp sonra haber vermeden çıkıp gidenler, bizzat katiller yahut onların adamlarıdır. Anladığıma göre bunlar hakikaten korkunç şeyler olmalı.

Çünkü ne şartlar altında gelmiş olurlarsa olsunlar bu, tehlikelerden yılmamaya, çelik gibi sinirlere sahip olmaya bağlı bir şeydir. Geldikleri vakit içeride kimse olmasa bile onlar buradayken gelebilir ya. Ne cüret, ne cüret!

Hayret, derin bir hayretle böyle söylenirken Şakir Feyzi ilk günden beri Hüsrev Bey çetesinde şahit olduğu sonsuz cüretin, müthiş metanetin son bir işaretini daha görünce bütün vücudundan soğuk bir ürpertinin geçtiğini hissediyordu.

4

Numara Üç, Numara Dört mü?

Köşkün hayatı, gelip gidenler ve söylenip konuşanların sebep olduğu kargaşadan bozulmuş, her günkü ahenk ve sakinlik yok olmuştu. Diğer günler genellikle dadıları çocukları otomobille gezmeye götürmezlerse bahçeye çıkarırlar, Hadiye Hanımefendi'yle Suzan Hanım ve kocası köşkün önünde havuza karşı yeşil tarhlarda hasır koltuklara gömülür, gazete okur, konuşur ve gülüşürlerdi.

Bugün bahçe tenha, yalnız ara sıra koşarak geçtiği görülen hizmetçi ve uşaklar veyahut dış kapıdan içeri alınıp cinayetin işlendiği binaya telaşlı telaşlı gidip gelen memurlar ve polislerle hareket buluyordu.

Yukarıda hanımefendilerin dairesinde en derin bir matem hüküm sürüyordu. Sabahtan beri gelen memurlara cesedi göstermek için üçüncü defaydı ki Şakir Feyzi gitmiş, Suzan Hanım validesiyle ve çocuklar dadılarıyla küçük bir salona çekilerek korku içinde titreyerek büzülmüşler, sinirleri gergin, kalpleri göğüslerini dövmekte ve bütün varlıkları en yırtıcı korkularla çarpıntılı, ara sıra işitilmeyecek bir derinlikle fısıldayan hislerle konuşuyorlardı.

Köşede oyuncaklarıyla cıvıldaşan çocuklar olmasaydı odada kimse yoktu denebilirdi. O kadar matemli bir sessizlik, o kadar gamlı bir hareketsizlik hüküm sürüyordu.

Şakir Feyzi gecikiyor, gelmiyor ve kadınlar bu gecikmeyi feci tehlikelere yorarak harap oluyorlardı. Hâlâ niçin gelmiyordu, ne olmuştu? Acaba yeni bir tehlike mi çıkmıştı? Yeni bir facia mı ortaya çıkarılmıştı?

Zengin ve mutlu hayatlarında hiç ummadıkları bir zamanda bu afetle bükülmüşler, ezilmişler, nefes alamayacak şekilde dehşete düşmüşlerdi. Bir hizmetçi yemeğin hazır olduğunu haber verdi. Suzan suratsız ve sert bir tavırla:

— Yemek mi? Tam da onu düşünüyorduk! diye söylendi.

Hanımefendi daldığı korkunç kâbustan başını kaldırarak:

— Bey hâlâ orada mı? Acaba memurlar ne yapıyorlar? dedi.

Suzan birdenbire aklına gelmiş gibi:

— Sahi, ya sen git Bey'e haber ver gelsin artık yahut bir uşak gönder onu çağırt, diye emretti.

Çünkü köşkte hizmetçi kızlar olaydan ürkmüşler ve titreye titreye bir daha ölünün bulunduğu yerde yatmak değil, oraya ayak atmamaya yemin etmişlerdi. Hizmetçi çıkarken geri dönerek:

— Beyefendi geliyor efendim, müjdesini verdi.

* * *

Şakir Feyzi, Müddeiumumi Bey'in verdiği bütün güvencelere rağmen harap ve perişan bir haldeydi. Şahit olduğu şeyler, bu tarz olaylara romanlarda okumuş olması itibariyle kısmen alışkın olmakla beraber, mesut aile yuvasında meydana gelmesi bakımından kendisini altüst etmişti.

Bilhassa sabahleyin cesedi muayeneye gelen, polis doktoru sıfatıyla köşklerine kadar girmeye cesaret eden, katillere mensup adamlar oldukları artık kesinleşmiş bulunan canilerin küstah cesaretleri onu hayretler içinde bırakmıştı. Bu kadar cüretkâr, bu kadar ince hesaplı ve bu kadar hunhar adamların, işi, görülen derecede bırakmayıp ailelerinin daha kıymetli üyelerine, hayatlarının daha mahrem derinliklerine kadar ilerletmeleri ihtimali onu endişe ve korkudan deli ediyordu.

Fakat bu endişe ve korkularını kalbinin en iç köşelerine saklayıp hanımları ürkütmemek gerektiğini kabul ederek sa-

kin görünmeye ve hadiseyi korkulacak tehlikelerden arınmış göstermeye çalışmak lazımdı. Onun için salona gülümseyerek ve şen girdi.

— İş halloldu, diye güven verdi. Vallahi hakikaten polis ve adliye memurları her türlü takdire layık... Bilhassa Müddeiumumi Bey kesin olarak güvence verdi. Bugün olmazsa katillerin yarın akşama kadar mutlaka adaletin pençesinde olacağını vaat etti. Köyün merkez memuru da hakikaten tecrübeli, işinin ehli bir adam... Diyorlar ki böyle bir cinayet işlendiği zaman polisin karşı karşıya kaldığı en güç mesele, olayın faili bilinmese bile hiç olmazsa sebebini ortaya çıkarmaktır. Bu bizim işte sebep malum. İntikam! Bu sebeple katil de iki kere iki dört eder gibi meydanda. Hüsrev Bey ve hempaları. O halde bunların ele geçmesi mutlak ve zaruri şey. Hiç polisin elinden kurtulmak mümkün müdür? Şimdi yapacakları ilk iş, hapishaneden çıktıktan sonra Hüsrev'in nereye gittiğini anlamak olacak. Bu yolda adamların izleri polis tarafından kayıt altına alınmış ve biliniyormuş. Hatta öyle olmasa bile diyor Müddeiumumi Bey, yarın akşama kalmaz pençemize geçiririz.

Şakir Feyzi, doktor sıfatıyla iki adım yakınlarına kadar canilerin geldiklerini, bu plan ve cesarete bütün adliye ve polis memurlarının hayret ederek bunların korkunç haydutlar olduğunu söylediklerini, falan filanı gizlemiş, yalnız Müddeiumumi Bey'in, katillerin mutlaka ele geçecekleri hakkındaki teminatını tellendire pullandıra anlatmıştı. Bu sözler sinirleri altüst olan hanımları biraz sakinleştirmiş ve Bey'in ısrar ve istirhamı üzerine yemek için aşağıya inmişlerdi.

Yemekten sonra kahveleri köşkün büyük ağaçlarının gölgesine boğulmuş terasında içmişler, bugün uyumak için hiçbir arzu duymayarak koltuklarda sinmişler, rehavet içinde tek tük sözlerle konuşuyorlardı.

Dadıları çocukları çıkarmış uyutmuştu. Artık herkesi o kadar vahşi bir korku sarmıştı ki haydut ininde bin bir tehlikeyle çevrelenmiş bir hayat yaşıyorlarmış gibi olağanüs-

tü tedbirlere lüzum görüyorlardı. Mesela dadı, çocukların yanından bir saniye bile ayrılmıyor, evde herkes büyük bir teyakkuz içinde, her an yeni bir facianın patlamasına hazır yaşıyorlardı.

Tek tük söylenen lakırdılar sürükleniyor, alışılmış uykunun etkisi yavaş yavaş gelip çatarak onları eziyordu. Birdenbire dış kapının açılıp kapanırken çıkardığı gürültülü, yankılanan zil sesi duyuldu. Hepsi endişeyle kulaklarını kabarttı. Acaba kim gelmişti veya ne olmuştu?

Şakir Feyzi sıçrayarak ayağa kalktı ve ağaçların arasından kapının yoluna baktı. İstanbul'dan gelen akşam gazeteleri için gönderilen uşağın gazetelerle geldiğini görünce sevinçle oturarak:

— Aman çabuk getir, bakalım bir şey yazmışlar mı? dedi.

Suzan da pek merakla hemen uşağın elinden gazeteleri kaptı ve karı koca öteki koltukta sessizce kendilerine bakan Hanımefendi'nin karşısında birbirlerinin omuzuna eğilmiş, telaş ve heyecanla açtılar, gözleri merakla sütunları aramaya koyuldu. *Akşam* gazetesi ikinci sayfanın son sütununda otuz altı puntoyla:

Esrarengiz İki Cinayet

başlığı altında şu sözleri yazıyordu:

> Gazetemiz makineye verildiği esnada korkunç bir cinayet haberi aldık. Biri Tarabya'da, diğeri Anadoluhisarı'nda, birbirleriyle bağlantısı olduğu tarzının benzerliğinden ve başka belirtilerden anlaşılan iki cinayet işlenmiştir. Tarabya tepelerinde İngiliz Köşkü olarak bilinen malikânede, Doktor Şakir Feyzi Bey'in ikametgâhında Sıdıka Hanım adında vaktiyle Şakir Feyzi Bey'in eşinin sütanneliğini yapmış bir kadınla; Anadoluhisarı'nda, Otağtepe'de oturan eski Rüsumat[1] muhafızlarından, son zamanlarda balıkçılıkla meşgul olan Hasan Fuat Bey

1 Gümrük İdaresi'nin eski adı.

adında bir adam, birbirine benzer derin yaralarla ve kadında "Numara Bir!" erkekte "Numara İki!" yazılı notlarla öldürülmüş olarak bulunmuşlardır.

Cinayetler esrarlı ve korkunç mahiyette olup aldığımız özel haberlere göre canilerin kim olabileceği biliniyorsa da bunlar azılı, hilekâr haydutlardan olduklarından polis tarafından ele geçirilmeleri oldukça zor görünmektedir. Gerekli araştırmalar için muhabirlerimiz faaliyette olduğundan yarınki nüshamızda daha geniş bilgiler vereceğimizi vaat ederiz.

Şakir Feyzi'nin yüzü solmuş, Suzan'ın gözleri kızarmıştı. Ne öğreniyorlardı? Sıdıka Hanım "Numara Bir", Hasan Fuat Bey "Numara İki" miydi? Bu onurlu adam da Sıdıka Hanım gibi kendilerine hizmetten ve sadakatinden mi bu cezayı görmüştü?

Suzan kesik bir iniltiyle "Aman Yarabbi!" diye mırıldanarak koltuğa düştü ve dayandı kaldı. Genç kadın bu numaraların üç, dört, beş, ihtimal daha çoğalırsa kimlere ait olabileceğini korkuyla görüyor, elemle titriyordu. Hanımefendi oturduğu yerden kızının titrediğini görünce merakla dikildi:

— Ne o, ne var, ne yazıyor? diye sordu.

Şakir Feyzi saklamak mümkün olmadığı için bozuk bir tebessümle:

— Hasan Fuat... Hasan Fuat'ı da öldürmüşler, diye mırıldandı.

Aynı zamanda *Akşam*'ı atarak *Son Saat*'i açıp aramaya başladı. Birinci ve ikinci sayfalarda bir şey yoktu. Üçüncü sayfanın ortasında çift sütun üzerine otuz altı puntoyla şu heyecanlı başlık altında:

Katmerli Cinayetler

kelimeleri yazılı ve altında yirmi dört puntoyla:

Tarabya'da "Numara Bir!" işaretiyle gırtlağı delinmiş bir kadın cesedinden sonra aynı şekilde katledilmiş ve "Numa-

ra İki!" rakamıyla işaretlenmiş Anadoluhisarı'nda bir maktul daha. Cinayetler katmerli sırlarla kaplı. -Katiller kim olabilir?- Anlaşıldığına göre numara üç ve numara dördü de bu akşam yahut yarın haber alacağız. Polis görevde...

gibi mühim ve heyecan dolu haberler okunuyordu:

Korkunç bir cinayet şebekesiyle karşı karşıya bulunuyoruz. Tehlikeli bir çete, anlaşılan acı bir intikam sevkiyle birtakım adamları öldürmeye karar vermiş görünüyor. Bunların birincisi Tarabya'da Doktor Şakir Feyzi Bey'in köşkünde ihtiyar bir sütanne, diğeri Anadoluhisarı'nda balıkçılıkla meşgul eski Rüsumat muhafızlarından Hasan Fuat isminde bir adamdır. İkisi de gırtlaklarından hemen hemen aynı bıçakla kesilerek katledilmiş ve ikisinin de avuçlarında bulunan kâğıtlarda numara sırasıyla "Numara Bir!" ve "Numara İki!" notları bırakılmıştır. Polis canilerin kimler olduğunu tespit etmişse de bunların kolayca ele geçirilemeyeceklerinden korkulmaktadır. Cinayetlerin devam edeceği zannediliyor. Elde edilen bilgilere ve delillere göre cinayet, beş yüz bin liralık bir miras işinden dört beş sene evvel mahrum kalmakla beraber hapishaneye sevk edilmiş ve beş altı ay önce ceza sürelerini doldurarak tahliye edilmiş birtakım suçluların işidir. Son dakikaya kadar alabildiğimiz bilgiler bu merkezde olup gereği gibi faaliyete geçmiş olan polisten alacağımız haberleri ve ayrıca özel araştırmamızı yarın okurlarımıza sunacağımızı vaat ederiz.

* * *

Gazete Şakir Feyzi'nin elinden düşerek başına bir topuz yemiş bir zavallı gibi koltuğun arkalığına dayandı ve kaldı.

Şimdi Suzan biraz dirilmiş *Son Saat*'i yerden alarak göz gezdiriyordu. Okurken dudakları mosmor olmuş titriyor, gözleri siyah çukura batmış bir ölü manzarası gösteriyordu. Gazete onun da elinden düştü ve göğsünden boğuk bir çığlık haline, "Aman Yarabbi! Mahvolduk!" iniltisi çıktı.

5

Karanlıkta Bir Feryat

Saat gece yarısından sonra üç buçuğa geliyordu. Tarabya Karakolu'ndaki telefon zili şiddetli, heyecanlı, çarpıntılı bir yankılanmayla birbirini takip ederek üç defa çınladı. Nöbetçi polis bütün angaryaları bitirmiş, yazılacak kâğıtları yazmış, kaydedilecekleri kaydetmiş, sigara sararak istirahate hazırlanmıştı. Telefon zili onu tembelce bir harekete yönlendirdi, sandalyesinden kalktı, karşıda zilin çaldığı memur odasına gitti. Telefonu kulağına tuttu:

— Alo... Nedir o?

Üç saniye, meçhul, boğuk bir sessizlik ve bekleyiş. Telefonda şimdi bir ses... Fakat bir ses değil, bir feryat, boğazlanan bir adamın korkudan, can havlinden ortaya çıkan imdat çığlığı, bir son can çekişmeye benzeyen korkulu, kâbuslu, feci bir nara...

— Karakol değil mi orası?

Polis sesin vahşetinden ürkerek:

— Evet, ne var, ne istiyorsun?

O imdat çığlığı bu cevap üzerine biraz sakin ve güven bulan bir tavırla:

— Ha, etti, hah... Aman polis efendi... Memur bey orada mı?

— Burada, ne yapacaksın?

— Çabuk onunla görüşmek istiyorum. Telefona çağırın.

— Kendisi uyuyor.

— Aman kaldırın... Hemen şimdi... Bir saniye kaybetmeyin...

Polis bu aceleden bozularak sormaya mecbur oldu.

— Canım ne var, ne oluyor söylesene?

Ses feci, çarpıntılı bir hamleyle:

— Size olmaz... Size olmaz, diyorum. Haydi, vakit kaybetmeyin, memur beyi çağırın. Büyük bir tehlikedeyiz... Siz görevinizi yapın o kadar.

Polis sesin korkusundan, sözlerin tehdidinden ürkerek telefonu bıraktı ve odadan çıkarak yukarı merdivene tırmandı.

Muavin Bey bir buçuk saat önce yatmıştı. Olağanüstü bir olay olmayınca böyle ne olduğu bilinmeyen telefonlarla uyandırılırsa fevkalade hiddetlendiğinden bütün karakolda onu böyle uyandırmaktan korkarlar, çekinirlerdi. Şimdi uyanıp da mesele hafif, oyuncak bir şey çıkarsa ne cevap vereceğini korkuyla düşünüyor ve tereddüt ediyordu. Fakat şayet mühim bir şeyse, göstereceği ihmal ve umursamazlıktan da sorumlu olacağını bildiğinden Muavin'i uyandırmak mecburiyetinde olduğunu görüyordu. Kapıyı kurcaladı, içeriden bir ses işitildi:

— Kim o, ne var, ne oluyor?

— Efendim telefon var.

— Neymiş?

— Sizi istiyorlar... Korkulu, tuhaf bir sesle, "Tehlikedeyiz, yetişin, koşun!" diyorlar.

Polis, Muavin'in yatağından tek hamlede kalkıp yere bastığını işitti ve kendini görevini yeterince yerine getirmiş sayarak aşağı indi.

Üç dakika sonra Muavin Bey yarı giyinmiş bir halde telefon başındaydı:

— Alo... Alo...

Telefonda aynı ses beklemekten morarmış bir yoruntuyla[1]:

— Siz misiniz Muavin Bey? Aman yetişin. Feci, korkunç bir tehlikede bulunuyoruz. Koşun imdadımıza...

— Siz kimsiniz?

— Canım tanıyamadınız mı? Ben Şakir Feyzi... Tepede, İngiliz Köşkü'nde...

— Ha... Siz misiniz? Ne oldu, bir şey mi var?

Ses feci bir korku içinde kıvrandı:

— Ölüyoruz... Bir saniye kaybetmeksizin koşun... Aman Beyefendi, büyük, korkunç bir tehlike içinde bulunuyoruz... Lütfedin, imdat sizden...

---

1 Rehavet, yorgunluk.

Muavin ne yapsa yeterli açıklama alma imkânı olmadığını görerek telefonu bıraktı.

— Ziya Efendi, Şevket ve Hüseyin Efendileri hemen uyandır, çabuk giyinsinler. Sen de git bir araba bul, getir.

Şevket ve Hüseyin Efendilerin uyanması, bir arabanın bulunup getirilmesi, gösterilen olağanüstü hıza ve verilen ehemmiyete rağmen bir çeyrekten fazla vakit geçmesine sebep oldu. Ve Muavin arabaya polisleri alarak binip karakoldan ayrıldığı vakit, ilk telefonun üzerinden yarım saat kadar zaman geçmişti. Arabanın köşke ulaşması ve Muavin Bey'in Şakir Feyzi'nin yanına kabulü garip bir şekilde gerçekleşmişti. Gecenin ilerlemiş olmasına yahut daha doğru tabirle bu yaz sonunun erkence ağaran sabahına rağmen bütün köşk halkı ayaktaydı. Bütün odalarda lambalar yanmış, hizmetçiler, uşaklar kapılarda bekleşiyor ve telaşlı telaşlı gidip geliyorlardı.

Muavin'i bir uşak ve bir hizmetçi kız yukarı çıkarıp yüksek halılarla örtülü, ağır perdelerle ve gösterişli eşyalarla süslü büyük bir odaya soktular.

Şakir Feyzi yandaki bir odadan yıldırım hızıyla koşup gelerek:

— Aman Beyefendi... Başımıza geleni bilseniz...

— Ne oldu Beyefendi? Adeta müthiş bir merak içindeyim.

Şakir Feyzi soluk, bitik, harap bir haldeydi. Arkasında bir robdöşambr, saçları dağınık, perişan, gözleri korku halkalarıyla çevrilmiş, dudaklarının rengi uçmuş titriyordu. Konuşurken ara sıra bütün vücudunda kasılma belirtileri fark ediliyor ve gözlerinin kapanıp saniyelerce açılmadığı oluyordu. Bozuk, sönük bir sesle anlatmaya başladı:

— Sabahleyin malum facianın ardından kadınları mümkün olduğu kadar teskin etmiş, yarı aldatmak, yarı teselli etmek suretiyle onlara güven verebilmiştim. Fakat öğleden sonra akşam gazeteleri gelip de Anadoluhisarı'nda da aynı bizim cinayete benzer bir şekilde ve pek yakından tanıdığımız bir adamın katledildiğini öğrendiğimiz zaman, yalnız kadınlar değil, ben de dahil hep birden korkunç bir şekilde dehşete kapılmaktan kendimizi men edemedik. "Numara

Bir, Numara İki" kayıtları altında bizim sütanne ile Hasan Fuat'ın katledilmeleri, bu numaraların devam edeceğini ve kim bilir ne vakit sıranın bize de geleceğini göstermiyor muydu? Kayınvalidem ve karım tir tir titriyorlar ve durmadan inliyorlardı. Onları teskin etmeye artık gücüm yetmeyerek kendim de dehşetli bir ümitsizlik ve korku içinde kıvranmaktan başka bir şey yapamıyordum. Fakat Müddeiumumi Bey'in ve zatıâlinizin verdiği güvence beni bir parça kuvvetlendirerek, söylediğiniz gibi bu cinayetlere verilen dış görünüşlerin bir süsten, bir blöften, bir boş tehditten ibaret olduğuna inanmak istiyordum. Ben bu can havli içinde akşamı etmiş, çocuklar dizimin dibinde, kayınvalide ve karım, üçümüz bir odada ne yapacağımızı bilemeyerek ve bin türlü karar vererek kıvrılmış kalmıştık. Uşaklara, hizmetçilere kesin emirler vermiştim. Kapıcıya, kapıya son derece dikkat etmesini, gece bahçede hep birden sırayla devriyeler gezmelerini ve köşkün içinde nöbetle saat başlarında hizmetçilerin dolaşıp etrafı yoklamasını kararlaştırdık. Bu şekilde saat on bire geldi. Kayınvalide harap, kırık, biz ondan bin kat beter, hurdahaş yatmaya hazırlandık. Ve gerekli gördüğümüz güvenlik önlemlerini aldık. Kayınvalidenin yatak odası bizim yatak odamızın yanı başındadır. Odaların dışarıya bir kapısı olduğu gibi, içeriden de başka bir kapıyla birbirine geçişleri vardır. Dış kapıları kilitledik, anahtarları yastığımızın altına koyduk. Hatta ne olur ne olmaz diye gereği olmadığı halde ara kapıyı da kilitledim ve anahtarı pijamamın cebine koydum. Çocukların yataklarını dadılarının odasından alarak bizim odaya getirdik; revolverimi elimin altına yerleştirdiğim gibi ihtiyaten bir revolver de kayınvalidemin yastığının altına koydum. Siz ve Müddeiumumi Bey bir iki güne kalmaz katillerin hepsi ele geçer diye güvence vermiştiniz. Bu müjdeyi beklemek için biz de dişimizi sıkarak sabretmeye karar verdik. İşte böyle kuşatma altında olan kalelerde olduğu gibi bin bir tedbir, bin bir sağgörüyle yattık, uyuduk. Ben bu kadar tedbire, bu kadar tertibe hiç lüzum olmadığını düşünmekle beraber hanımlara güven vermek için bunlara

uymayı gerekli sayıyordum. Ne kadar zaman geçti bilmem, uykumuzdan bir tabanca sesiyle sıçradık. Yanımızdaki kayınvalidenin odasında birbiri arkası sıra dört el tabanca atıldı ve canhıraş bir ses "İmdat, imdat!" diye feryat ediyordu. Karım deli gibi fırlamış, ellerime sarılarak "Ne oluyoruz?" diye bayılmıştı. Çocuklar uyanmışlar, ağlıyorlar. Evin alt katında ve sofada konuşmalar, haykırmalar oluyordu. Uyku sersemliği içinde ben de feci bir haldeydim. Bu tabanca seslerinden ve feryatlardan sonra derin bir sessizlik devam etti. Hizmetçiler, uşaklar hep birden bizim kapıya gelmişler, kurcalıyorlar, sesleniyorlardı. Karımı o halde bırakarak ve titremekten harekete mecali olmayan vücudumu toplayarak kalkmaya çabaladım. Hizmetçiler girdiler, kayınvalidenin kapısını açtık; kendisini odanın ortasında kan ter içinde yerde yatmış bulduk. Boğazı tıpkı sütannenin olduğu gibi ve tırnakları, parmakları kan içindeydi. Tabanca yanı başında, elinin yakınında sıcak ve dumanlı bir halde yere düşmüştü. Koştuk, kendini kaldırdık, yatağa yatırdık. Ne bir hareket edebiliyor ne bir söz söyleyebiliyordu. Bir doktor olarak onu ayıltmak için bütün tedaviyi uygulamış, gözleri açıldığı, kendine geldiği halde hâlâ hareket edemez ve konuşamaz vaziyette, bitkin ve dehşete içinde olduğunu görerek kayınvalidenin feci akıbetini anlamıştım. Onun damarlarında hafifçe bir katılaşma olduğunu biliyorduk ve buna karşı bazı tedbirler almıştık. Ne olduğunu hâlâ bilemediğim bu hadisenin darbesi altında tansiyon birden yükselmiş ve onun sol tarafına bir felç yıldırımı düştüğü gibi ağzı da tamamen konuşma gücünden mahrum kalmış bulunuyordu. Felaketi görüyor musunuz Beyefendi? Ben kendisini ayıltmak çareleriyle uğraşırken, karım hizmetçilerin yardımıyla kendine gelmiş, annesinin başucunda yanımda duruyor, dilsiz, şaşkın, korku dolu bir halde bekliyordu. Odanın kapısı kilitli, penceresi, panjurları sıkı sıkı kapalı olduğu halde kayınvalide bu silahı kime atmış ve gırtlağını böyle korkunç bir şekilde kim tırmalamış olabilirdi. Karımı bütün bu korkunç hallere rağmen büsbütün korkutmamak için türlü sözler söylüyor,

türlü ihtimallerden bahsediyor, mesela annesinin bir kâbus içinde silahını gördüğü hayaletlere sıkmış, boğazını kendisi tırmalamış olduğunu bile iddia ediyordum. Fakat o esnada kayınvalideyi yatağının içinde çevirirken bir şey bulduk ki, sadece karımı ve hizmetçileri değil, beni de baştan ayağa korku ve dehşet içinde bıraktı. Bu bir kâğıttı. Tıpkı sütannenin avcunda bulduğumuz büyüklükte ve aynı yazıyla aynı kan damlası imzasıyla şu sözleri içeriyordu:

Üç numara sen olacaksın haberin olsun...

Titrek, şaşkın ve dehşet içinde, ağzım açık, kulaklarım uğultulu, gözlerim kararmış, tekrar tekrar bu satırları okuyor, baygınlıklar içinde koltuğa düşmüş karımın önünde ben de bayılmamak için bin bir azapla kıvranıyordum. Bu nereden gelmişti, ne vakit gelmişti? Kim getirmiş ve kayınvalideme nasıl vermişti? Ve eğer yattıktan sonra gördüyse bile neden bizi uyandırmamış ve haber vermemişti? Öyle sorular ki cevaplarını bulmak, dimağımı dolduran bu meçhulleri çözmek imkânı yoktu. Çıldıracaktım; oda kapalı, kapı kilitli, pencere panjurları kapanmış ve demirleri sürülmüş... Hele de sabahtan beri herkes teyakkuzda beklediğinden yabancı bir kimsenin içeri girmesi mümkün değilken nasıl olmuş da bu kâğıt kayınvalidemin yatak odasına kadar girmiş, girebilmişti?

Şakir Feyzi cevaplarını bulamadığı bu soruları Muavin Bey'e çırpınarak ve korkudan açılmış gözlerle soruyor ve ondan kendisine kuvvet verecek ve güvenini arttıracak bir söz bekliyordu. Muavin Bey şifa olacak bir cevap bulamadığı halde Doktor'un kuvvet ve emniyet ihtiyacını takdir ettiğinden:

— Şimdi anlar, meseleyi hallederiz Beyefendi... Sizin içiniz rahat olsun. Bu iş her gün gördüğümüz adi şeylere benzemiyor, karışık ve çatallı bir şey... Fakat emin olun polisin elinde bütün meseleler halledilecek ve güvenliğiniz temin edilecektir. Benim anladığım, mademki etrafta bu kadar teyakkuzda ve sağduyulu insan bulunurken böyle bir kâğıt valide hanımefendinin yatağına kadar girebiliyorsa demek

ki katillerin köşkte parmakları ve maşaları var. Öyle değil mi efendim? Şimdi hizmetçileri ve uşakları sıkı bir sorgudan geçiririz, kimliklerini araştırırız, işi anlarız. Zaten köşkte böyle bir parmak olmasa, yapılan şeylerin gerçekleşmesi mümkün olamaz değil mi? Bendeniz de sizin tahmininiz gibi silahın bir kâbus içinde ateş edildiğini ve boğazındaki kanların Hanımefendi tarafından bizzat tırmalamaktan meydana geldiğini zannediyorum. Her nasılsa ve her ne vakitse, bu kâğıdı görmüş ve dehşete kapılarak uykusunda bir kâbusun içine düşmüş ve bu kâbusun etkisi altında kendi boğazını tırmalamış ve tabancayı ateşlemiş olacaklar. Şimdi müsaade ederseniz gidelim bir kere odayı görelim.

Şakir Feyzi eşlik ederek Muavin Bey'i sofaya çıkardı, pencerelerden sabah ışığı donuk ve renksiz, merdiven başını aydınlatıyordu. Sağda beyaz boyalı bir kapı. Yürüdüler. Burası Hadiye Hanımefendi'nin odasıydı. Büyük, gösterişli bir karyolada Hanımefendi bitkin, cansız gibi uzanmış yatıyor, yalnız gözleri bütün hayatının kuvvet ve görkemiyle parlıyordu. Suzan Hanım yatağın yanında bir koltuğa oturmuş, yorganın altından uzanan annesinin elini tutmuş, gözleri yaşlı, dudakları bükük bir halde susuyordu.

Muavin yatağın yanına gidip birkaç teselli kelimesi mırıldandıktan sonra etrafı gezip yoklamaya ve gözleriyle köşeyi bucağı aramaya başladı. Birdenbire eğilip elini yerde halının üzerinde bir şeye uzattı ve bulduğu şeyi alıp ne olduğunu anlamak için pencereye yaklaştı.

Şakir Feyzi de büyük bir merak içinde ilerleyip Muavin'in ne olduğunu anlamaya çalıştığı şeyi inceledi. Muavin'in elinde evirip çevirerek baktığı şey, sarı bir maden parçasıydı. Bu, kolasız yakaları bağlamak için kullanılan ve yivli tarafına bir küçük topuz geçirilerek kapanan bir iğnenin, hareketli topuzu olmayan kısmıydı. Ne olduğunu anlayınca iki erkek birbirlerine baktılar. Bu iğnenin bir kadına, hele de bir hanımefendiye hiç lüzumu olmaz ve mutlaka bir erkek tarafından kullanılması gerekirdi. Fakat emin olmak için Suzan'a gösterip anlamak istediler. Genç kadın:

— Böyle bir iğneyi hiçbir yerde görmedim ve annemde de bulunmadığına eminim, dedi.

Demek Muavin ve Doktor'un düşündüğünün aksine silah, Hanımefendi tarafından bir kâbus içinde atılmış olmayıp odaya her ne yolla olursa olsun girebilmiş ve söz konusu kâğıdı getirmiş bir caniye mi sıkılmıştı? Hanımefendi şimdiki halde konuşamayacağından işte anlaşılması mümkün olamayacak korkunç bilmece burasıydı.

6

Müfettiş Hayret İşe Karışıyor

Akşam yaklaşmıştı. Artık köşk hayatı melodram oyunlarının en feci sahneleri haline gelmişti. Hanımefendilerin dairesinde kimse yokmuş gibi hiç ses seda çıkmıyordu, çocuklar dadılarıyla odalarının en kuytu köşesine çekilmişlerdi. Yatağında cansız bir halde yatan Hanımefendi'yi, kızıyla damadı bir dakika bile yalnız bırakmayarak bin elem ve endişeyle bekliyorlardı. Çağrılan, şehrin en yüksek doktorları tedavi için gereken şeyleri belirlemiş ve gitmişlerdi.

Hizmetçiler artık tamamen kendilerine kalmış olan alt katta, köşede bucakta fısıldayarak konuşuyorlardı. Cinayet mahallinde toplanmış adliye memurlarının sorgularından kurtulup gelenler, sorulan şeyleri anlatıyorlar, fikir beyan ediyorlar ve ne yapacaklarını şaşırmış görünüyorlardı.

Hiçbirisinin Hanımefendi'nin hastalığına sebep olan olaydan haberi yoktu. Hadise onlardan gizleniyordu. Yalnız gece rahatsız olduğu, bir kâbus sebebiyle korkarak haykırdığı biliniyordu.

Üç gün öncesine gelinceye kadar her köşesi bir neşe ve şenlik yuvası olan İngiliz Köşkü şimdi bir matem anıtı olmuştu. Saatler, bu sessizlik, bu kasvet içinde sürüklenerek geçemiyordu.

Nihayet hava kararmaya başlamıştı ki dış kapının zili gürültülü bir yankıyla herkesi irkiltti. Artık kimin geldiği,

kimin gittiği bile köşkte büyük bir merakla takip ediliyor, inceleniyordu. Uşağın biri eğilip pencereden bakarak:

— Dün Müddeiumumi Bey'le gelmiş olan Hayret Bey, dedi.

Mutfakta ocağın başında duramayarak çene çalmak için yukarıya kızların yanına çıkmış olan aşçı kadın manalı manalı bakarak:

— Ne o İstavri, dedi, ne o? Polislerle ahbaplığın mı var?

İki kapı yoldaşı[1] böyle yarenlik ederlerken oda hizmetçisi koşmuş, geleni camlı kapıda karşılamış ve verdiği kartı alarak yukarıya beyin yanına fırlamıştı.

Üç dakika sonra kartından gerçekten de polis memuru Hayret olduğu anlaşılan ziyaretçi yukarı götürüldü. Çünkü artık Suzan Hanım, kocasını rastgele aşağıya, öteye beriye yalnız göndermiyordu. "Ne olursak beraber olalım, öleceksek de hep bir yerde ölelim" diye her şeyin, annesinin yatak odasına bitişik odada olmasını istiyordu.

İşte Hayret Bey, Şakir Feyzi ile karısı tarafından bu odada kabul edildi. Polis memuru, gereken karşılaşma usullerini yerine getirdikten sonra:

— Beyefendi, dedi, Müddeiumumi Bey tarafından gönderildim. Dünkü gözlemler üzerine yapılan ilk inceleme raporunu zatıâlinize vermekle görevlendirildim.

Şakir Feyzi, pencerenin önünde geniş bir İngiliz koltuğu göstererek:

— Buyurun, oturun efendim. Teşrifinizden pek memnun oldum. Benim de size pek ihtiyacım var. Dün Tarabya Muavini Bey hakkınızda gerekli malumatı vermişti. Sizin, bugünkü polis memurları arasında karışık işlerde ipucu bulmak hususunda özel bir maharete sahip ve kılı kırk yaran bir memur olduğunuzu öğrenmiş olduğumdan özel olarak yardımınızı ve hizmetinizi rica etmek istiyorum.

Hayret'in toparlak vücudu oturduğu koltuktan bir hamlede yükselerek seyrek telli bıyıklarla örtülü dudaklarında bir memnuniyet tebessümü belirdi.

---

1 Aynı yerde ve görevde çalışanların her biri.

— Emrinize hazırım efendim. Bütün varlığımla zatıâlinize faydalı olmak için çalışacağıma emin olunuz.

Suzan Hanım kocasının yanındaki koltukta hiçbir şey söylemeyerek Hayret'i süzüyor ve konuşulan sözleri can kulağıyla dinliyordu. İhtimal şu küçük adamın, akıl ve kurnazlığıyla kendilerini bu badirelerden kurtarabileceğini düşünerek bütün ruhuyla temenniler ediyordu.

Hayret, kendine mahsus edalı, cilveli bir söyleyişle şöyle başladı:

— Efendim, gerek buradaki, gerek Anadoluhisarı'ndaki cinayette görülen ilk bulgular, bu cinayetlerin sizin zannettiğiniz gibi Hüsrev Bey tarafından tertip edildiği ve gerçekleştirildiği kanaati polis ve adliyede de oluşmuştur. Bizde bir kere bu kanaat oluşunca doğal olarak yapılacak ilk iş zanlının hapishaneden tahliyesinden sonra izini arayıp bulmaktı. Dünden beri bu konuda yapılan araştırmalar ne yazık ki henüz bir sonuç vermemiştir. Fakat Hâcim Beyefendi, ilk izler üzerinde yürüyerek bu hususta kesin bilgi elde etmek için ümitsizliğe kapılmayarak gereken teşebbüslerde bulunuyor ve bu konuda zatıâlinize kesin bir teminat veriyor.

Suzan Hanım, konuşmanın yalnızca böyle kuru bir teminatla kaldığını görünce kendini tutamayarak söze atıldı:

— Aman Beyefendi, siz öyle söylüyorsunuz ama bu teminat bizi koruyacak mı bakalım? Çünkü sizin şüphesiz haberiniz yok, dün gece burada yine öyle feci şeyler oldu ki...

Hayret, kendisinden beklenmeyen kibar bir tavırla ve nazik bir baş hareketiyle:

— Haberimiz var efendim. Bendeniz de işte bunun için bu akşam buraya geldim. Hâcim Beyefendi öğleden sonra bu olaydan haberdar oldu ve beni sizi güvende tutmak ve içinizi rahatlatmak için buraya gönderdi. Aldığımız bilgilerden anlaşıldığına göre dün gece anneniz hanımefendi gerek kâbus, gerek gerçek, dehşetli bir korku nöbeti geçirmişler ve bunun neticesi olarak hafif bir paraliziye[1] tutulmuş bulunuyorlar. Odanın bir köşesinde bulunan bir yumuşak yaka

---

1 Paralizi: İnme, felç.

iğnesi bu nöbetin bir kâbus veya gerçek bir hastalık olmasında şüphe uyandıracak bir bulgudur. Demek haklı olarak canilerin bina içinde bir yardakçıları olduğundan korkmak lazım. Bendeniz bir müddet burada ikamet ederek köşkün iç düzenini ve hizmetlilerin hal ve hareketlerini incelemek için müsaadenizi rica ediyorum.

Şakir Feyzi memnun bir nefesle:

— İşte buna çok memnun oldum Beyefendi. Çünkü artık evimizde uyumak değil, rahat bir nefes almak bile bir hayal oldu. Böylelikle hiç olmazsa sayenizde sıkı bir gözetim altında rahatça nefes almak mümkün olacak...

Sonra karısına dönerek fikrini öğrenmek isteyen bir tavırla:

— Öyle değil mi? diye sordu.

Suzan Hanım ferahlamış bir yüzle:

— Ben de çok sevindim. Aman efendim artık odalarımıza çıkamıyoruz. Bari odalarda olsun rahat etsek. Orada da sakır sakır titremekten harap oluyoruz. Velhasıl bir hal ki sormayın... Aman gideyim anneme müjde vereyim, o da hiç olmazsa rahatlasın.

Kocasıyla misafiri yalnız bırakarak aralık kapıdan yandaki odaya girdi.

* * *

Şimdi Hayret diyordu ki:

— Beyefendi bir kere olan biteni özetleyelim. Canlı noktaları toplayalım, dikkate değer çizgileri ayıralım, ona göre hareketimizi belirleyelim. Bir kere elimizde iki olay var. Biri Anadoluhisarı'ndaki cinayet, biri buradaki facia. Bunların ikisi de aynı tarzda, aynı şekilde ve aynı el tarafından işlenmiş iki cinayet. Gerek tarzdan, gerek cinayetin işlenişinden anlaşılıyor ki katiller bu hususta acemi ve tecrübesiz değiller. Plan zekice, uygulama çok serttir. Bendenize kalırsa maksat sizi korkutmak ve yıldırmaktır. Gerek "Numara Bir" ve "Numara İki" yazıları, gerek alına sürülen kan damlaları sizi ürkütüp kendilerinin gücünden korkutarak tehdit ve tedhiştir. Bundan maksat ise talep edecekleri şüphesiz olan

meblağın sorunsuz ve bahaneler üretmeksizin koparılmasını sağlamaktır. Yani sizden şimdi bu adamların büyük bir meblağ isteyeceklerini zannederim. Öyle ki sizin, "Bu adamlar korkunç şeyler, aman istedikleri parayı verelim kurtulalım, yoksa bize de kıyarlar. Baksanıza aynı gecede aynı tarzda iki farklı noktada iki korkunç cinayet işliyorlar. Her yerde elleri kolları var. Aman bir dakika durmayalım hayatımızı kurtaralım" demenizi istiyorlar.

Şakir Feyzi, iş yalnız bu kadarla kalsa memnun olacakmış gibi bir istekle atıldı:

— Aman böyle mi zannediyorsunuz, dedi, aman böyle mi zannediyorsunuz? Biz ailece işin bu kadar basit olmadığından korkuyoruz. Çünkü Hüsrev denilen habis, bütün alçak herifler gibi kinci ve hunhar bir canavardır. Korkuyoruz ki para istemekle beraber kendisini hapse koydurduğumuzdan dolayı intikam ateşiyle yanmaktadır. Kinini yatıştırmak için sırayla bizim hepimizin kanını içecek ve bin türlü feci, korkulu ölümler içinde bizi telef etmekten zevk alacaktır.

Hayret, seyrek telli sarı bıyıklarında yavan bir tebessümle ayağa kalktı. Başını kararlılıkla sallayarak:

— Zannetmem, zannetmem, diye tekrar etti. Arzusu böyle olsa bile biz ne güne duruyoruz efendim? Sizi korumak için hepimiz seferber oluruz. Kılınıza zarar gelmemesi için kendimizi feda ederiz, emin olun.

Ve cevaba vakit bırakmayarak:

— Şimdi rica ederim benim burada kalacağımdan zatıâliniz ve hanımefendilerden başka kimsenin haberi olmamalıdır. Bana bu katta bir oda tahsis edin, anahtarını verin, şimdi çekileyim, kapanayım. Öyle ki yukarı hizmetçiler çıktığı vakit ben onların haberi olmadan buradan çıkmış gitmiş olayım. Anlıyorsunuz ya? Ben gece uygun bulduğum saatte odamdan çıkıp etraf ve civarı araştırıp inceleyebileyim.

Ve burada bodur parmaklı küçük elini hükmeder gibi kaldırarak güvence verdi:

— Sizin içiniz rahat olsun Beyefendi. Artık ben buradayken rahat rahat uyuyabilirsiniz. Çünkü engel olunamayacak

şekilde bir olay meydana gelse bile sizin hayatınıza ben siper olacağım ve size zerre kadar bir kötülük gelmemesine çalışacağım. Zatıâliniz beni tanımadığınız için belki bu sözlerin önemini hafif görürsünüz. Fakat arkadaşlarımın arasında meşhurdur, "Hayret'in sözü gayretin sözüdür!" derler. Yani verdiğim sözü ne yapıp yapıp yerine getireceğimi bilirler.

Şakir Feyzi ayağa kalkmıştı. Elini uzatarak söylediklerini tasdik anlamında Hayret'in elini sıktı:

— Müsaade ediniz de şimdi hanımlarla oda meselesini halledelim, dedi ve yan odaya girdi.

Hayret yalnız kalınca gayet rahat bir tavırla ellerini ovuşturarak başarılı olacağına emin adımlarla bir aşağı bir yukarı gezmeye başladı.

Her şey Hayret'in tarif ve tembih ettiği gibi yapılmış, hizmetçiler ve uşaklar onu gitmiş zannederek gece olunca odalarına çekilmişlerdi. Bir gece önce yapılan plan gereği sofa nöbetçileri falan kaldırılmış, buna lüzum görülmediği bildirilmişti.

Şakir Feyzi ve karısı saat ona kadar, fakat Hayret aynı katta gizlenmiş olduğundan kalpleri rahat, annelerinin başucunda beklediler, Hanımefendi dün geceki nöbetin etkisiyle uyuşuk ve baygın yatıyor, ara sıra verilen sütü güçlükle yutarak tekrar başını yastığa düşürüyordu.

Saat on buçuğa geldiği vakit genç karı koca iyi geceler diyerek ve yanında dadıyı bırakarak odalarına çekildiler. Şakir Feyzi karısına diyordu ki:

— Aman Suziciğim, sabaha kadar rahatça uyuyacağımızdan ne kadar memnunum, bakalım yarın sabah Hayret'ten ne haber alacağız, acaba neler keşfedecek? Allah verse de biçimsiz olaylar çıkmasa...

Karı koca bu temenniyle sarıldılar, uyudular.

* * *

Kaç saat geçmişti anlayamadılar, uykularının derinliğinde birbiri peşi sıra atılan üç el tabanca sesiyle sıçradılar. Sofada feci olaylar oluyormuş gibi koşuşmalar, tepişmeler işitiyorlardı. Suzan can havliyle kocasının boynuna sarılmış:

— Ama gitme, diye haykırıyordu. Bırakmam, kımıldamayacaksın...

Şakir Feyzi bir erkek sıfatıyla kendini alıkoyamayarak silkindi, yataktan fırladı ve kapıyı açarak sofaya atıldı. Karanlık sofa, yere düşmüş ve açık bırakılmış bir elektrik fenerinden çıkan bir ışık çizgisiyle aydınlanıyordu. Bu ışıktan sofa yeteri kadar aydınlanmıştı ve bomboş görünüyordu. Doktor yerdeki feneri alarak onun yardımıyla köşeyi bucağı biraz daha aydınlattı. Kapı köşeleri, merdiven başı falan bomboştu. Merdivene de koştu, aşağı atıldı, ancak o vakit bodrum katındaki odalardan silah sesi üzerine çıkan hizmetçi ve uşakların koştuklarını ve camlı kapının önünde yerde yatan birisinin başına gidip orada toplandıklarını gördü. Basamakları dörder dörder atlayarak uçarcasına bir hareketle o da oraya gittiği vakit yerde elleri ayakları sımsıkı bağlı halde Hayret'in yatmakta olduğunu gördü.

Hayret, Şakir Feyzi'nin unutamayacağı yeşil bir tebessümle köpükler savuruyor, ellerini ayaklarını çözmek için didinip çabalayarak:

— Ah haydutlar, diye dişlerini gıcırdatıyordu. Ah haydutlar, elim bağlı olmasaydı ben onlara gösterirdim. Vurup öldürmedim ama elbette yaralanmışlardır, çünkü nişancılığıma güvenirim...

7

Hayret Nasıl Bağlanırmış?

Onun gibi iddiacı bir adam için rezalet derecesini aşan, başka bir anlam verilmesi ya da inkâr edilmesi mümkün olmayan bu hezimetten Hayret, son derece mahcup ve perişandı. Yukarıda büyük odaya kapanmış, zihnen pek meşgul olduğu zamanlara özgü bir inatla başparmağının tırnağını kemiriyor, bir yerde oturamayarak odanın bir köşesinden bir köşesine kudurmuş hareketlerle gidiyor, geliyordu.

Bu hezimet onun için o kadar ağır ve yırtıcıydı ki üzüntüsünden başını yumrukladığı, boğazını sıktığı oluyordu.

O; Hayret, Müfettiş Hayret, şimdiye kadar karıştığı en çapraşık işleri bilmece halleder gibi çözüp açan, en çözülemez sırları büyük bir kolaylıkla çözüp ortaya çıkaran, polis memurları arasında o kadar az bir zamanda kendine pek parlak bir mevki edinmiş cingöz, ateş Hayret, böyle, bir kocakarı gibi elini ayağını bağlatsın ve güya koruma ve savunmalarını üstlendiği o kadar nazik, o kadar zengin, o kadar kibar adamlara rezil, kepaze olsun?! Buna nasıl tahammül eder, bu düşüşü nasıl hazmedebilirdi?

Pek benzersiz bir deha darbesiyle bunu tamir etmez, Doktor ile karısının nazarlarında kendini aklayıp bu vesileyle de amirlerinden ve müdürlerinden daha önce kazanmış olduğu iltifat ve güzel kanaatleri kaybetmeden işin içinden selamet ve şanla kurtulmazsa İstanbul'dan kaçıp başka başka işler tutmaktan başka hal çaresi göremiyordu. Budalalar gibi kendini ele vermiş, kollarını ayaklarını bağlatmış, dünyaya kepaze olmuştu.

Evvela gizlendiği odada karanlıktaydı. Küçük elektrik lambası yardımıyla saati takip ediyor, vakit yeterince geçip etraftan el ayak çekilerek bütün köşkü ve civarını vahşi bir sessizlik istila edince ortaya çıkarak keşiflerde bulunmayı bekliyordu.

Onun fikrince katillerin köşkün adamları içinde arkadaşları, yardakçıları ve elleri vardı. Bunlar aldıkları emirlere uyarak amirlerinin arzularını yerine getiriyorlar, mesela Hanımefendi'nin odasına girip tehdit notu bırakıyorlar yahut köşkün kendilerince her köşe bucağını bildikleri müştemilatında her türlü hareketlere cüret edebiliyorlardı.

İşte belki bu gece veyahut yarın gece katiller tarafından elbet yine düzenlenen bir darbe daha gerçekleşecekti. Bu darbeyle ya herifler maksatlarını nihayet açığa vurup bir para istemek veyahut Doktor ve ailesini daha da korkutarak taleplerini daha güvenli ve daha kesin olarak elde etmek için başka yolda ve şiddetli hareketler göstereceklerdi.

İşte Hayret, köşkün adamlarından habersizce gizlendiği odada bunları düşünerek bu gece yine böyle bir cürette bulunmaya kalkarlarsa herifleri iş üzerinde olmazsa bile bir köşeden görmek ve eşkâllerinden öbür gün bunları yakalamak arzusundaydı.

Saat on ikiyi geçmişti, şöyle bir sofayı ve merdiven başını ve eğer oralarda biri yoksa aşağı katı dolaşmak arzusunun coşkusunu hissediyordu. Mümkün olduğu kadar sessizce ve bir gölge hareketiyle kapıyı açıp başını uzatarak sofayı gözleriyle kolaçan etti.

Merdiven başının yüksek camlarından dışarıda hüküm süren mehtaplı gecenin yarı aksetmiş ışığıyla karanlığı hafifleşen sofada hiçbir sorun yoktu. Kulak verdi, aşağı kat derin bir sessizlik içine gömülmüştü.

Odadan çıkıp kapıların önünde bekleyerek içeride herkesin derin bir uykuya daldığını anladı ve merdivene yürüdü. Aşağı indi. Her tarafta sessizlik ve uyku hâkimdi.

Kendi kendine, "Galiba yanlış yolda yürüyorsun Hayret!" diye söylendi. Köşkün arka tarafındaki bahçe kapısını gürültüsüzce açarak bahçeye çıktı. Hafif bir mehtap, yüksek ve yaşlı ağaçların koyu karanlık gölgelerini yeteri kadar aydınlatamıyordu. Köşeyi bucağı dolaştı. Sütannenin katledildiği ayrı dairenin önüne gitti geldi, hiçbir yerde hayat eseri yoktu. Kendi kendine yine, "Evet, şüphesiz öyle oğlum... Yürüdüğün iz pek aykırı..." diye mırıldandı. Döndü, tekrar köşke girdi, kapıyı kapadı, yukarı kata çıkarak deminki gibi bin bir özenle bütün etrafı dinlemek ve kolaçan etmek şartıyla, ağır ve dikkatli hareketlerle odasına girdi. Koltuğa düştü.

Eğer zannettiği gibi katillerin köşkte yardımcıları yoksa bu olan biten neydi? Sütanneyi nasıl öldürmüşler, Hanımefendi'nin odasına o tehdit notunu nasıl koymuşlar, o yakalık iğnesini kim düşürmüş, bütün bunları kim yapmıştı? Bu bir peri masalı mıydı yahut hortlak işi mi?

Mutlaka köşkün içinde bir yahut birkaç cüretkâr, kurnaz ve şeytan habis vardı. İşte bu habis veya habislerdi ki elebaş-

larına yardım ediyor, onların emirlerini ve arzularını yerine getiriyorlardı. Bunu nasıl anlamalıydı ya Rabbim, nasıl anlamalı ve nereden öğrenmeliydi?

Birdenbire sarsıldı, gözlerinde derin bir uyku bulutu hissederek kendi kendine düşünürken uyumuş olduğunu gördü. Uyumuş ve nasılsa uyanmıştı, saate baktı saat dörde geliyordu. Kafasını yumruklayarak, "Sana ne oldu be herif! Sen böyle adamlara kaz der ve bunlara gülerdin. Böyle bir gecede, sana başarılı olman halinde binlerce lira kazandıracak böyle önemli bir anda uyumak ha... Hımbıl!" diye söylendi.

Tekrar dikildi. Etraf ve civarı deminki gibi bir daha dinlemek, deminki noktaları bir daha dolaşmak istiyordu. Kapıyı açtı. Mehtabın batışıyla daha da kararmış olan sofayı dolaşarak aşağı indi, yukarı sofada olduğu gibi aşağı sofada da deminki gibi ne nefes, ne hayat eseri vardı. Bahçe kapısını açtığı vakit karşıda ağaçların karanlığında kendine doğru yürüyen iki gölge gördü. Hemen geri çekildi. Kapıyı kaparken belki gürültü çıkararak bu adamların dikkatini uyandırmaktan korktuğu için kapıyı kapayamıyordu.

Herifler bu esnada tabii yaklaşmakta olduklarından, şimdi, hemen şimdi belki eğer içeri gireceklerse kapıyı itecekler yahut açık olduğunu görerek şüpheleneceklerdi. Müthiş bir tereddüt sahnesi dakikalarca sürdü. Fakat bir anda iki kuvvetli kolun ellerini arkasına çekip büktüğünü, diğer bir elin pis kokulu bir mendille ağzını tıkadığını gördü. Kurtulmak, mukavemet etmek için kıvranır, çırpınırken dışarıdan gelenler kapıyı itmişler ve gökyüzünün aydınlığı altında can havliyle uğraşan Hayret'in gözüne biri sol omuzu sağından yüksek ve kamburca, uzun boylu bir adamla yine o uzunlukta zayıf bir insan şekli göstermişlerdi. Bu ani görüşün şimşeklenmesi esnasında Hayret, ellerinin sağlam bir iple iki yanına upuzun bağlandığını ve aynı ip uzatılarak ayakları da sarılıp hareketsiz bırakıldığını, ağzına tıkanan mendilin ise yalnız ses çıkarmasını engellemek değil, evet hatta nefes alamayacak kadar derine sokularak kendisini boğduğunu hissediyordu.

Ah, ellerini bir santim kadar hareket ettirebilseydi, ettirebilseydi de iplerin hemen altında kabzasını hissettiği revolverini arka cebinden çıkarabilseydi...

Beyninin uğultusu, vücudunun kasılması esnasında heriflerin emreder gibi bir sesle, "Öldü, tıkandı, bağlandı mı? Şimdi onu bir kenara koyun da gelin yukarı bakalım!" dediğini işitti.

Onlar sessiz hareketlerle çıkıyorlardı, burada yerde Hayret deli olacak bir heyecan ve kasılma içinde kıvranıyor, bir şey yapmak, bir şey yaparak heriflerin yine bir cinayet ve hıyanetlerine meydan vermemek, hiç olmazsa bu kadar bir iş görmek arzusuyla ve bu arzuyu elleri ayakları bağlı ve ağzı tıkalı olduğundan yerine getirememenin verdiği üzüntüyle çırpınıyordu.

Böyle didinirken kendini bağlayan iplerin baskısı altında sağ elinin biraz gevşediğini hissetti. Daha çabalayarak elini daha serbestlemeyi başardı. Ah, biraz daha, biraz daha açılsaydı, açılsaydı da hemen oradaki revolverini alıp hiç olmazsa öyle havaya ateş edebilseydi. Köşktekileri uyandırmış ve canilerin ya ele geçmelerine yahut kaçmalarına yani yakalarını ele vermeseler bile yeni bir fenalık yapmalarını engellemeyi başarmış olacaktı. Fakat saniyeler geçiyor, eli ne kadar açılırsa açılsın tabancanın kabzasına yetişemiyordu. Kanlı bir üzüntüyle, yırtıcı hamlelerle didinerek, kıvranarak, bükülerek elini kurtarmak için dayanılmaz acılar içinde yerde yuvarlanıyordu.

Nihayet kabzayı avcunda hissetti. Eli bu iş için yeteri kadar serbestlemiş olmakla beraber tabancayı çıkarmaya yine imkân yoktu. Halbuki herifler yukarı çıkalı dakikalar geçmişti. Kim bilir orada neler yapmaktaydılar? Daha büküldü, daha kıvrandı, nihayet bileğine de bir hareket sağlamayı başararak tabancayı cebinden çıkardı.

Artık düşünmeksizin döşeme hizasında, sofanın herhangi bir köşesine doğru ateş etti. Bir, bir daha, bir daha... Üç el gürleyen silah sesi üzerine önce yukarıdaki heriflerin şeytan gibi uçarak merdivenleri indiklerini ve ümitsiz bir hareketle

bahçe kapısına hücum edip dışarı kaçtıklarını gördü. Fakat gören Hayret'ti ve Hayret'in gözleri öyle bir korkunç merceklerdi ki karanlıkta bile en ince hatları görüp tespit edebilirlerdi.

Yukarıdan, aşağıdan gürültülerle kapılar açılıp kimi yanmış kimi yanmamış lambalarla, mumlarla köşkün sakinleri koşuşup başına toplanıncaya kadar o gözlerinin kaydettiği eşkâlleri hafızasında develop etmiş,[1] hatta kâğıtlara çekmişti bile. Şimdi bu dört caninin eşkâli Hayret'in hafızasında net bir şekilde resmedilmişti.

Şöhretini kurtarmak endişesiyle herifleri vurduğundan falan bahsediyor, atıp tutuyordu. Fakat aslında bu hezimeti kendisi de affetmiyordu. Şakir Feyzi'nin nazarında küçüldüğünü hissetmişti. Doktor, uşaklar onun ellerini çözerlerken:

— Görüyorsunuz ya Müfettiş Bey, herifler bildiğiniz gibi acemi şeyler değil... Onlara karşı zorlu olmamak gerekiyor, demişti.

Bu sözlerde Hayret'in kılı kırk yaran endişesi ne manalar, ne alaylar, ne tekdirler buluyordu. İşte bu manalarla eziliyor, şimdi sabah olup da bu olay önce Tarabya Karakolu'na, sonra merkeze aksedince şöhretinin nasıl ayaklar altına düşeceğini düşünerek kendini yiyordu.

Bu yırtıcı azaplarla kıvranırken, birden aklına parlak bir ilham gelmiş gibi şiddetle kapıya doğruldu, sofaya çıkarak Doktor'un oda kapısına hafifçe parmaklarıyla dokundu. Kapı açıldı, Doktor göründü. Hayret'in artık Şakir Feyzi'nin yüzüne bakacak cesareti kalmamıştı. Kızarmaktan kendini alamayarak dedi ki:

— Affedersiniz Beyefendi, rahatsız ettim. Ümitsizliğe düşüp işi tamamen terk etmeden önce son gayret ve son darbe olmak üzere birkaç şey daha yapmak istiyorum. Köşkte kim varsa hepsini şuraya sofaya toplayınız, bir kere gözden geçirmek isterim. Ama eksiksiz olacak... Kim varsa...

---

1 Geliştirmek, netleştirmek.

Bir çeyrek sonra ta dış kapıcısından, onun karısından, çocuğundan bahçıvan yamaklarına kadar bütün hizmetçiler, bütün uşaklar sofayı doldurmuşlardı. Hayret, bölüğünü yoklayan bir yüzbaşı gibi fakat bir yüzbaşının hiçbir vakit sarf edemeyeceği keskin bir dikkat ve teyakkuzla bunların arasında dolaşıyor, hepsini ayrı ayrı gözden geçiriyordu.

Hayır, hayır... Hafızasında fotoğraflarını gördüğü eşkâllerden hiçbirisi yoktu. Demek sandığı gibi katillerin köşkün hizmetçileri arasında bir yardımcıları yok muydu? Öyleyse herifler başka, tamamen yabancı mıydılar? Ey o halde... O halde bunlar dışarıdan mı geliyorlardı. Eğer öyleyse nereden gelebilirler? Köşkün bir köşesinde saklanmaları mümkün müydü? Bahçe geniş olmakla beraber dört kişinin birden bu kadar hizmetli ve uşağın gözünün önünde saklanmaları mümkün müydü?

Türlü olasılıklar, tuhaf ihtimaller Hayret'in dimağını burguluyordu. Herifler ya bir köşede gizleniyorlar veyahut dışarıdan geliyorlardı. Gizlenme meselesinin aslı bir saatlik bir araştırmayla anlaşılırdı. Dışarıdan gelmeye gelince, bu nasıl mümkün olabilirdi? Bahçe duvarları aşılması mümkün olamayacak kadar çetin ve yüksek olduğundan içeri girmek için uygun değildi.

Birdenbire dudaklarında bir Mephistopheles gülüşü gölgelendi. Büyük keşifler yaptığı zamanlara özgü bir zafer hareketiyle ellerini ovuşturarak kendi kendine, "Öyleyse iş kolaylaşır" diye söylendi.

Evet, düşündüğü şey doğru çıkarsa iş hakikaten kolaylaşacak ve bu kolaylık sayesinde canileri ele geçirmek ve aileyi tehdit eden felaketlerin önüne geçmek mümkün olacaktı.

Kazanç yalnız bundan ibaret olsa yine bir şey değildi. Eğer bu zafer gerçekleşirse Hayret bir kere zengin olacaktı. Çünkü Şakir Feyzi ona istediği kadar para vereceğini vaat etmişti. İkinci derecede şimdiye kadar emsali görülmemiş olan bu parlak zafer sayesinde şöhreti yüz kat ve belki de bin kat çoğalacak, emsallerinin çok üstüne fırlayacaktı. Büyük bir sevinçle, "Haydi öyleyse, işe herif!" dedi.

8

Nereden? Nasıl?

Hayret, tahsilli bir genç değildi. Mektebe gittiği zamanlar –haftanın üç dört gününü sokaklarda oyunla geçirir, mektebe düzenli uğramazdı ya– derslerden çok oyunla, alayla, arkadaşlarına muziplik etmekle, sözün kısası haşarılıkla, oyunbazlıkla uğraşır dururdu.

Yalnız kendisinde keskin bir zekâ vardı. Ve bunun sayesinde beş dakika zihnini verdiği şeyleri başkalarının bir saatte yaptıklarından daha mükemmel biçimde anlar ve anladıklarının yardımıyla anlayamadığı, öğrenemediği şeyleri de keşfeder ve çözerdi.

İşte onun en ayırıcı özelliği buydu: keşfetmek ve çözmek... Arkadaşları arasında bu hususta gösterdiği ustalıklardan, maharetlerden dolayı "Şeytan" lakabını almış ve korkunç bir kurnaz olmakla tanınmıştı. Kendisinin bu zekâsına bir kere emin olduktan sonra artık onun için hayatta zahmet edilecek hiçbir zorluk kalmamış demek değil miydi?

Mektepteyken ve sonra mektebi diploma almadan terk edip de sokak hayatına başladığı zaman her gün, her yerde, kendisine adeta bu yeteneğini geliştirmek için hallolacak meseleler icat ve tertip eder ve bunun için saatlerce uğraşırdı. Gerçi böylece beyhude yere yorulur ve vakit harcardı. Fakat hemen hepsinden de bir kârla çıkmış olurdu ki bu da kendisinin meşhur şeytanlığının doğuştan ve bir Allah vergisi olduğuna kanaatinin kuvvetlenmesi demekti.

Sonra polislik işlerine girmiş, buradaki işlerin hemen hemen hepsinde, bütün başka zekâların aciz kaldığı çözülmesi zor ve karmaşık şeyleri kolayca hallederek kendisine mektepte arkadaşlarının arasında sahip olduğu şöhretten daha fazla ve daha kazançlı bir ün sağlamıştı.

O, bu hususta bilgisinden ve mantığından ziyade, aniden aklına gelen fikirler, çağrışımlar, deha parıltıları halinde ortaya çıkan keşfetme ve çözme kuvvetinin isabetine güvenir, onun sayesinde iş görürdü.

İşte bu sabah Şakir Feyzi'nin biraz alaylıca bir itaatle köşkün hizmetkârlarını topladığı vakit de Hayret yine böyle ani bir şimşeklenmeyle, keşfetmeye çalıştığı şeyin çözümünü görmüştü. "Vay anasını diyordu" kendi kendine "demek çukurdaymışım..."

O, mektep hayatından kalma argoları içinde bu "Çukurdaymışım" sözüyle "Aldanıyormuşum" manasını kastediyordu. "Demek çukurdaymışım ha... Kazlık bu ya... Olur mu olur... Behey keş[1] herif, bunu sen nasıl düşünemedin... Düşünemezdin de ya... Bütün bu olaylar birbiri peşi sıra gelip beyninde parçalanmadan bunu nasıl anlayabilirdin? Sen önce heriflerin mutlaka köşkte bir yardımcıları, bir elleri olduğuna emindin... Bütün planlarını bu bakış açısına göre yapıyordun... Halbuki gördün ya, bu uşakların hepsi güvenilir ve masum adamlar... Ötekilerse kendi kendilerine işliyorlar..."

İçinden kendi kendine konuşarak şimdi uşakların boşalttığı sofada adım adım bir hayalet gibi gezerken düşüncelerinin bu noktasında birdenbire ayağının topuğuyla yere vurarak durdu. "Peki, ama bu nasıl olur?" diye sinirlendi. Evet, bu nasıl olurdu ve mümkün müydü? Köşke kendi kendilerine nasıl girebilirlerdi? Bir yardımcıları olup herhangi bir yolla onları içeri almazsa, bir kere içeri nasıl girebilirlerdi? Haydi, köşkün bahçesine şeytani bir yöntemle girdiler diyelim, bütün köşkün kapılarını neyle açabilirler, bu kadar kolaylıkları nasıl elde edebilirlerdi?

İşte Hayret'in dimağında katmerlenen ve çöreklenen muammalar bunlardı ve işte bunların katmerleri ve çörekleri arasında kıvranırken bir deha şimşeği sayesinde, keşfetme ve çözme yeteneği ona ani bir şimşek içinde görünen manzara hatları gibi karanlık içinde bir ihtimali açığa çıkardı.

Öyle ya, bu herifler cin, peri değildiler ki kapalı bir kapının önünde, "Açıl kapı, açıl!" veya bir yüksek duvarın karşısında, "Eğil duvar, eğil!" diyecekler de onlar da açılan kapıdan veya eğilen duvardan girecekler, cinayet işleyeceklerdi.

---

1 (Argo): Ahmak, sersem.

Bahçenin etrafını çevreleyen yüksek duvarlardan aşmak için uçak da kullanamazlardı. O halde... Değil mi? O halde... Mutlaka dışarıdan içeri girmek için yalnız kendilerinin bildikleri bir gizli giriş olmalı değil miydi?

* * *

Bu fikir üzerine, boşalan bir yay gibi Hayret bir hız aldı, merdivenden aşağı koşarak bahçeye fırladı. Artık köşkte canilerin adamları olmadığına emin olduğundan görülmekten, teftiş edilmekten korkmuyordu. Bahçeyi delik deşik bırakmayarak didik didik didikleyecek, her köşeyi, her girintiyi çıkıntıyı yoklayacak, kontrol edecekti.

Saatlerce, saatlerce duvar diplerinde, müştemilat bodrumlarında, izbelerde gezdi durdu. Bazen duvarları eliyle yokluyor, kuytu yerleri kuvvetli elektrik feneriyle aydınlatarak gözlüyor, kendi kendine bütün bu esnada bir nakarat gibi hep, "Evet ama nerede ve nasıl?" sözlerini tekrar ediyordu.

Öğle yemeğine çağırmışlar, "Yesinler, beni beklemesinler!" demiş işine devam etmişti. İki saat sonra Şakir Feyzi geldi ve hep Hayret'i şamarlıyormuş gibi acı gelen o alaycı tavrıyla:

— Ne yapıyorsun Hayret Bey? diye sordu.

O anda Hayret, ispatlayamamış olmakla beraber şüphesini birçok emareyle kuvvetlendirmişti. Biraz sinirlice cevap verdi:

— Yolumda yürüyorum Beyefendi...

Doktor daha koyu bir alayla:

— Benim gördüğüm sabahtan beri hepsi hepsi yüz adım bile mesafe kat etmediniz... Buna yürümek değil, yerinde saymak derler, dedi.

Hayret bir omuz hareketiyle:

— Malum a, Arşimet meşhur keşfini mesafe kat ederken değil, hamamda otururken bulmuştu, yürüyorum demekten maksadım, adım atıyorum demek değildir. İş görüyorum ve sonuna yaklaşıyorum demek istiyorum.

— Fakat aynı zamanda pek aç olmalısınız. On dakika gelip biraz bir şey yeseniz fena mı olur acaba?

Tam bu esnada Doktor hiç orada, yanında değilmiş gibi hummalı bir gayretle kendi fikri, kendi işiyle meşgul olan Hayret, eliyle (sütannenin katledildiği binanın bodrumunda bulunuyorlardı) bir duvar köşesini yokluyordu. Birdenbire köşenin oynadığını görerek deli olur gibi bir heyecanla:

— Peki Beyefendi, peki, geliyorum. Haydi gidelim, dedi ve elini kaldırıp duvarın hareketini durdurarak Doktor'la beraber dışarı çıktı. Parlak bir güneş tufanına maruz kaldığı saniyede Hayret'in dimağında kıyametten izler taşıyan bir sarsıntı vardı. Kendi kendine, "Demek, demek... Oh, nihayet!" diye söyleniyordu.

* * *

Önüne çıkardıkları yemekten dört beş lokma ancak aldı, zaten onun gelmesi yemek yemek arzusundan değil, Doktor'u bodrumdan dışarı çıkarmak maksadından dolayıydı.

Saat dörde geliyordu. Sabahın yedisinden beri, yani dokuz saattir yoklamadığı nokta, deşelemediği köşe kalmamıştı ama işte nihayet ipucunu yakalamıştı. Hemen tekrar bodruma koştu, kımıldanan duvar köşesine yanaştı ve deminki noktaya eliyle kuvvetle tekrar basınca duvarda bir metre genişliğinde bir kısmın bir mil üzerinde dönerek bir yol açıldığını gördü. Elektrik fenerini yakarak karanlık yolu aydınlattı. Bu, muntazam örülmüş taşlarla eğimli bir yoldu. Demek köşkü yaptıran İngiliz, burasını kim bilir ne maksatla para harcayarak yaptırmıştı. Acaba nereye çıkıyordu? Tereddüt bir saniye sürmedi. Hayret düşünmeyerek, düşünemeyerek keşfinin sarhoşluğu içinde, kendini kaptırmış, meczup bir halde ileri atıldı. Fenerini yakıp yolu aydınlatarak ilerlemeye başladı. Eğim devam ediyor, iki tarafta ve yukarıda, duvarlarda gittikçe özenin azalarak yavaş yavaş bozulmuş ve yıkılmış olduğu görülüyordu. Hızla üç dört dakika yürüdüğü vakit ta uzakta, ileride gün aydınlığını fark etti. Daha yürüdü, iyice yaklaştığı vakit bu dalların kurumuş böğürtlen dalları ve çalı çırpı olduğunu ve ayağıyla itince kolaylıkla sıyrılarak bir mağara içine çıkıldığını anladı.

* * *

Şimdi Hayret mağaranın içindeydi. Girişi iri kayalarla yarı kapanmış olan bu mağaradan kayaların arasından çilek tarlaları görülüyordu. Demek yol tepenin altından köyün öteki ucuna açılmıştı. Bin bir özenle, görünmemek için çok dikkat ederek kayaları kımıldatıp kendine bir geçit açarak sıyrıldı, dışarı çıktı.

Şimdi tarlalar ve kırdan ibaret bir alanda bulunuyordu. Etrafı iyice kontrol edip kimse tarafından görülmediğine emin olduktan sonra ilerledi. En yakın çoban yolundan biraz yürüyünce orada, yamaçta eski bir kulübe, şüphesiz çilek tarlalarında çalışan rençperlerin ikamet ettikleri bir bina gördü. Kendisi bu binayı gördüğü anda binanın kapısında da bir rençper beliriverdi. Herif haşin bir sesle haykırıverdi:

— Hey, hemşerim! Ne arıyorsun orada?

Hayret cevap verdi:

— Dolaşıyorum canım...

— Nerede dolaşıyorsun be adam? Tarlaların arasından çık... Haydi durma...

Hayret biraz yavaşlayarak:

— Çıkayım ama yol bulamıyorum.

Herif hiddetle haykırdı:

— Aha... Oradan aşağı vur... O dereden atla, karşıki tarlaya geç, yol orada işte...

Hayret, gösterilen yerlerden geçmiş, yola inmiş, sırayla kestane ağaçlarının gölgesiyle uzayıp giden Tarabya'nın İstanbul yolundan köye doğru yürümeye başlamıştı.

Şimdi ne yapacaktı? Şüpheli bölgede bir daha görünmek ve dolaşmak hem iş için, hem kendisi için tehlikeliydi. Eğer eşkıya yolun keşfedildiğini sezerse her şey mahvolurdu. Onlara sezdirmeden o bölgede keşifte bulunmak için tek çareyi biliyordu, biliyordu ama o zaman da başka mahzurlar görüyordu. Köye ininceye kadar Hayret bu mücadele içinde dövündü, sonunda çaresiz kalarak köyde karakola gidip Muavin'le bir görüşerek onların vasıtasıyla bilinmezleri çözmek imkânından istifade etmek mecburiyetinde kaldı.

Fakat Muavin İstanbul'a gitmişti. Karakoldan böylece boş olarak çıktı, yapacağı şeye karar veremeyerek köyün içinden, rıhtım kenarından iskeleye kadar yürüdü. Muavin ancak bir saate kadar gelebilecekti. O halde onunla görüşüp yapılacak şeyi belirleyinceye kadar beklemek gerekiyordu. Vapur iskelesine yaklaşmıştı ki yukarıdan gelen otomobilde Şakir Feyzi'yi gördü. Doktor son derece bir heyecan içinde görünüyordu. Kendisini görür görmez otomobili durdurup:

— Canım neredesiniz Hayret Bey? Sizi köşkte arattım bulduramadım. Kapıcı çıkıp gitmediğinizi söylüyor, yemin üstüne yemin ediyordu. Köşkün bodrumlarında bir kazaya, bir suikasta mı kurban oldu diye korkuyordum. Meraktan deli gibiydim. Karakola gidip meseleyi haber vermek üzereydim. Artık her şeyi evdekilerden gizliyorum. Kadınlar çılgın gibi oldular ne söylense tehdit ve tehlike görüyorlar.

Hayret'in dudaklarında bir zafer tebessümü parlıyordu:

— Görüyorsunuz ya, dedi, ne suikasta ne kazaya kurban oldum. Sağ salimim. Yalnız sağ salim değil, hatta zafer kazanmış biriyim Beyefendi, fakat müsaade buyurun şu gelen vapuru bekleyelim, bakalım Muavin Bey çıkacak mı? Sonra konuşuruz.

İstanbul'dan vapur geliyordu. İskeleye yaklaştılar, çıkan yolcular arasında Muavin Bey yoktu. Demek ondan sonraki vapurla gelecekti. O zaman Hayret, Şakir Feyzi'nin koluna girip sefarethaneler tarafına doğru rıhtım üzerinde onu yürüterek:

— Şimdi artık size güvence verebilirim Beyefendi. Canilerin izleri elimdedir. Ve üzerinizde dolaşan tehlike artık kalmamış demektir. Bana inanın, yarın akşama kalmaz, hepsini ele geçirip adaletin pençesine teslim edeceğim. Görüyorum ki şüphe ediyor, sözlerime pek güvenmiyorsunuz. Fakat sizi inandırmak çok kolay. Şimdi bu 509 Fiat'ınıza binerek köşke gidin ve kapıcınıza tembih edin. İki saate kadar kapıcınızın gözüne görünmeden, yani daha doğrusu, kapınızdan geçmemek şartıyla köşkte olduğumu göreceksiniz. Şimdi haklı ola-

rak şüphe etseniz bile ancak o vakit şüpheniz kalmayacak ve Hayret'in nasıl bir Hayret olduğunu görüp anlayacaksınız.

Hayret, Tarabya'da yaz günlerinin akşamına özgü zengin ve kibar halkın otomobilleri arasında dikkatle yürüyerek köyün içine doğrulmuştu. Yolda giderken, Şakir Feyzi'ye verdiği cesaretli vaadin gerçekleşmesi acaba mümkün olacak mı, yoksa azılı haydutlar bir yolunu bulup ellerinden kurtulacaklar mı, diye düşünüyor, bir an önce Muavin'le görüşüp meseleyi ona anlatmak ve istediği bilgileri alıp herifleri yeni bir suç işlemelerine meydan vermeden kıskıvrak elde etmek arzusunun baskısıyla meşguldü.

O anda köyden gelen bir polis kendisine yaklaşıp kulağına eğilerek, "Muavin Bey Yeniköy'den arabayla geldi, merkezde sizi bekliyor..." demişti.

Hayret adımlarını sıklaştırarak koşarcasına oraya gitti. Tarabya Muavini ile Gelenbevi Sultanisi'nde[1] iki sene sınıf arkadaşlığı vardı. Gayet sevişirlerdi. Mektepten çıktıktan sonra hayatın bin bir keşmekeşi arasında birbirlerini kaybetmişler, sonra Hayret polis teşkilatına katıldığı zaman tekrar karşılaşarak yeni baştan dostluklarını kuvvetlendirmişlerdi.

Ne de olsa Hayret yalnız kendisine mal etmek ihtimali olan başarısına Muavin'i ortak etmek istemiyordu. Fakat öyle bir yerde ve öyle bir anda bulunuyordu ki, Muavin'in yardımı zaruri ve bu başarıya ortak olması zorunluydu. Hayret'in istediği gibi çilek tarlalarında bir keşif yapmak, oradaki kulübeler hakkında bilgi toplamak ancak Muavin'in yardımıyla mümkün olacaktı. Onun bu yardımı ise mutlaka yer altındaki yol hakkında bilgi vermesiyle mümkündü. Ne olursa olsun büyük amirler bu işin başarılmasını asıl Hayret'in çabalarına borçlu olduklarını elbette takdir ederlerdi. O halde ne noktadan bakılırsa bakılsın Muavin'in yardımına başvurma zorunluluğu kaçınılmazdı.

* * *

---

1 1911 yılında Gelenbevi İdadisi olarak yapılan ve 1913 yılında sultaniye (lise dengi okul) dönüştürülerek Gelenbevi Sultanisi olan okulun bugünkü adı Fatih Gelenbevi Anadolu Lisesi'dir.

Muavin'i merkezde kendisini bekler buldu. Eski mektep arkadaşı Hayret'i kendine has tatlı tebessümlerinden biriyle karşıladı. Elini uzatarak:

— Beni ısrarla arayışından yine güzel kokular aldığını zannediyorum, dedi.

Bu koku meselesi Hayret'e mahsus bir ifadeye göndermeydi. Hayret takip ettiği dolaşık meselelerde şüphelerini, tahminlerini, "Koku alıyorum" tabiriyle ifade etmek âdetindeydi. Muavin'in bu sorusuna alçakgönüllü göstermeye çalıştığı her zamanki gururuyla cevap verdi:

— Koku mu, dedi, koku mu? Buram buram... Hem bilsen ne nefis kokular... Tıpkı Coty'nin ve Lubin'in[1] lavantaları gibi...

Muavin heyecanla kanepeyi gösterip onu oturtarak:

— Aman, anlat, anlat bakayım, diye haykırdı.

***

Hayret son gecenin ayrıntılarını, yer altındaki yolu nasıl keşfettiğini, çilek tarlalarında gördüklerini kendine has veciz ifadelerle anlattı.

Muavin dinlerken heyecan ve coşkuyla hopluyor, "Vay anasını... Demek... Demek öyle ha!" gibi söyleniyordu. Hayret sözünü bitirdiği vakit ekledi:

— Şimdi azizim, fikrime göre yapılacak şey tarlalar hakkında bilgi almak, o civardaki insanlar hakkında araştırma yapmaktır.

Muavin eliyle masaya kuvvetli bir yumruk indirerek:

— Baş üstüne, diye haykırdı, emredersin! Ondan kolay hiçbir şey yok... Şimdi bizim çocukları göndereyim, tarlalarda çalışan rençperler de nevale almak için çarşıya inmişlerdir. Hemen anlarız.

Hayret dikkatli bir tavırla elini uzatarak Muavin'i durdurdu:

— Ne yapıyorsun, dedi, ne yapıyorsun? Acele yok! Karşımızdaki herifler zannettiğin gibi basit ve acemi şeyler değil,

1 Dönemin meşhur parfüm markaları

Scotland Yard[1] hafiyelerine meydan okuyacak canilerdir. Adımlarımızı titreyerek bin bir dikkatle atmalıyız ki şüphe verip işi cıvıtmayalım. Havadan nem kapar azılı haydutlar olduğunu daima göz önünde bulundurup hiç koku vermeden kıskıvrak ellerini ayaklarını bağlamak lazım. Bana kalırsa biz seninle evvela bir arabaya yahut otomobile binip yoldan bir geçmeli, oraya hâkim tepelere çıkıp kendi gözümüzle oraları gözetleyip keşfetmeliyiz. Bilgi almak için polislerinden en kurnaz birisine işin önemini anlatıp hiç şüphe vermeksizin araştırmakla görevlendirirsin. Fakat kulağını iyi bükmeli ha... Zerre kadar dikkatsizlik edersek parti kaybedilmiş demektir. Herifler bağladılar falan ama işe burnumu soktuğumu öğrenmiş oldular. Şimdi tetik üzerindedirler.

Muavin ayağa kalktı:

— Anladım o işi sen bırak... Gereken dikkati göstermekte kusur etmeyeceğime emin ol. Senin sayende herifleri ele geçirirsem tabii ben de kazançlı çıkacağım. Merak etme...

Dışarı çıktı. Hayret oturduğu odanın penceresinden Muavin'in karşıda kahvede oturan polislerden birini eliyle çağırıp caminin önüne götürüp onun kulağına önemli bir şeyler fısıldadığını, polisin de ara sıra baş sallayarak karşılık verdiğini görüyordu. Sonra polis hızlı adımlarla çarşıya doğru yürüdü. Muavin başka bir polise bir şeyler daha söyleyerek içeri yanına geldi:

— Bu iş oldu, dedi. Şimdi bir otomobil çağırttım. İstediğin gibi biz de ona biner, civarı keşfeder ve gözlemleriz. Fakat önce müsaade et de ben şu resmi elbiseyi çıkarıp bir sivil ceket giyeyim.

* * *

Üç çeyrek sonra Muavin ile Hayret keşif ve gözlemlerinden döndüklerinde soruşturmayla görevli polisi kendilerini bekler buldular. Onlar kuş bakışı gibi yer altındaki yolun giriş civarını incelemişler, oradaki binaları zihinlerine resmederek arazinin adeta topografik bir haritasını almışlardı.

---

1 Londra'da İngiliz Polis Teşkilatı. (Yazarın notu)

Polis, Muavin'i takiben odaya girdi ve edindiği malumatı arz etti:

— Efendim tarlalarda çalışan bir iki hemşeri Laz'la görüştüm, burada çalışan rençperlerin büyük çoğunluğu Laz uşağıdır, yalnız üç dört ay evvel uşakların Küçük Tepe dedikleri harap bir kulübeyi birkaç kişi satın alarak eşya getirip yerleşmişler, oturuyorlarmış...

Hayret, bir zemberekle fırlatılmış gibi sıçrayarak:

— Ya... etti.

Muavin sordu:

— Bunlar kimlermiş acaba, haber aldın mı, nasıl adamlarmış?

Polis cevap verdi:

— Tabii sordum. Fakat uşaklar pek bilmiyorlar. "Kendi hallerinde adamlar" dediler.

— Neyle meşgul oluyorlarmış?

— Orada birkaç bağ almışlar, onları ektirmişler, oturup duruyorlarmış.

— İsimleri biliniyor mu?

— İsim falan bilmiyorlar. Yalnız sakallı Ali Ağa vardır ya, o, "Galiba bu adamlar Çerkez" diyor.

Bu sefer Hayret'i bir zemberek değil, bir yanardağ patlaması yerinden fırlattı. Parmaklarını avucunun derilerine tırnaklarıyla kanatacak kadar bastırıyordu.

Bundan zaten şüphe edilemezdi ve o etmemişti ya. Caniler o kulübelerin birinde oturuyorlardı. Bir kere bu nokta netleşince artık mesele meydana çıkmış ve herifleri derdest etmek en yakın bir başarı noktası teşkil etmiş demekti.

Polisi dışarı çıkardılar, Muavin'le baş başa kaldılar, müzakereye başladılar. Muavin hemen müdüriyete bilgi verip alınacak emir üzerine koşa koşa giderek Çerkezler ile avenelerini tutuklamak gerektiği fikrini beyan etti.

Fakat Hayret bu tutuklamanın adi bir hırsızlık zanlılarının tutuklanması gibi sade olmasını nefsine yediremiyor, canileri iş üzerinde, dillere destan olacak bir şekilde yakalamayı mesleğe daha uygun ve dehasına daha layık görüyordu.

— Şimdi acele etmeyelim kardeşim, dedi. Kendilerine şüphe vermedikçe onlar bizim elimizde demektir. Özellikle de yer altındaki yolu öğrendikten sonra onları istediğimiz anda tutuklamamız mümkündür. Yalnız ne saklayım, Doktor Bey'den fazlaca mükâfat almak için bu tutuklamayı parlak, şanlı şerefli bir şekilde yapmamız gerekir. Olay müdüriyetin ve gazetelerin kulağına basit bir şekilde yansıtılmamalıdır. İşte heyecan olmazsa bile biz zorla koymalıyız. Dört beş adi hırsızı yakalamak gibi sade bir iş yapmayalım. İngiliz Köşkü ve Anadoluhisarı cinayetlerinin halkın zihninde ne derin izler bıraktığını unutmamak gerekir ki tutuklama da bu izler kadar derin eserler bıraksın.

Muavin özellikle mükâfat meselesini duyunca Hayret'e hak verdi:

— Ee, ne yapmak istiyorsun? Nasıl hareket etmeliyiz, diye sordu.

Hayret:

— Şimdi adamlarından becerikli ve cesur iki tanesini benimle gönderirsin. Onları alır, İngiliz Köşkü'ne giderim. Herifler dün gece bir şey yapamadılar, bu gece mutlaka bir akın yaparlar zannederim. İşte onları orada, iş üzerinde yakalamak ne kadar parlak bir şey olur, değil mi? Sen de bu gece buradan hiç ayrılma ve kulağın telefonda olsun. İlk işaret üzerine birkaç kişi alarak koşar yetişirsin.

***

Söylendiği gibi yapıldı. Hayret sivil kıyafetinde iki polisle karakoldan çıktı. Onlara her ihtimale karşı birer saat arayla İngiliz Köşkü'ne gitmeleri tembih edilmişti. Çarşıdan bir otomobile atladı, köşke doğru yola çıktı.

On dakika sonra Şakir Feyzi'yle karşı karşıyaydı. Doktor pek heyecanlı bir halde bir mektup uzatarak:

— Ne olacaksa olacak... Eğer vaadiniz ciddiyse ne ala. Ama eğer ümidimiz boşa çıkarsa bu sefer mahvolduk demektir. Bakın, okuyun. Bu mektup bir saat önce postayla gelmiş.

Hayret, Doktor'u cesaretlendirmek için hazırladığı lakırdıları geri teperek mektubu aldı, okudu:

Beyefendi, sana bu sözler kulağına bir küpe olsun diye yazılıyor. Canını ve karının, çocuklarının canını kurtarmak istersen fedakârlık lazım. Fakat görüyoruz ki sen boş ümitlerle polisten medet umuyorsun. Ufak bir tereddüt canlarınıza mal olacak demektir. Şimdi sana verilecek bir dersimiz var. Boş vaatlere kapılıp hayatınızı tehlikeye koymamalısın. Elhamdülillah çok zenginsin, istediğimiz para senin için hiçbir şey değil demektir. Biz zannettiğiniz gibi adi Galata veya Tatavla[1] çocukları değiliz. Geniş bir şebeke halinde çalışan, kuvvetli ve kudretli bir topluluğuz. Bunu bugüne kadar yaptığımız şeyler sana anlatmadıysa bu sefer bu mektupla anlayacaksın.

Gözlerini aç, iyi oku. Yarın akşama kadar Bulgaristan'da Filibe şehrinde, Makedonya Oteli'nde, Hasan Fehmi adına elli bin liralık bir telgraf havalesi vereceksin. Fakat seni adım adım takip ediyoruz. Polise müracaatta hiç fayda yok. Bu mektubu aldığın dakikadan itibaren kuvvetli bir gözetim altındasın. Samimi ol. Senin için elli bin lira nedir? Ver parayı, kurtar canını.

Eğer bu tavsiyelere uymayarak polise gider, telefon eder, karşı tedbirler almaya kalkarsan elimizden kurtulamazsın. Köşkle beraber bütün ailen dinamitle havaya uçurulacaktır.

Söz anlayana selamet! Bu selamet senin kendi elinde. Artık düşün, taşın istediğini yap!

Ve imza yerine önceki kâğıtlardaki gibi bir kan damlası görülüyordu.

* * *

Hayret, kâğıdı iki parmağının arasında önemsemez bir tavırla Doktor'a uzattı. Şakir Feyzi korkudan çürümüş gözlerle bakıyor ve anlamıyordu. İki kelimeyle onu ikaz etmesi gerekti:

— Dün gece benim burada olduğumu öğrendiler, eninde sonunda sizden para isteyeceklerini söylemiştim ya, sıkıştılar, işi çabuk bitirmek istiyorlar. Bu gece yahut yarın öğleye kadar onları zincirlenmiş göreceksiniz.

1 Günümüzde Şişli ilçesinde yer alan Kurtuluş semtinin eski adı.

Bu sözün bir martaval olmasına endişeyle bakan Doktor'u kesin olarak inandırmak için Hayret, sesinin en güçlü ahengiyle:

— Görüyorum ki bu lakırdıların palavra olmasından korkuyorsunuz, fakat sizi namusumla temin ediyorum, artık kesinlikle selamettesiniz. Bu andan itibaren zerre kadar endişeye lüzum yoktur. Yine önceki gibi güvenle yaşayacaksınız ve rahatlıkla uyuyacaksınız, dedi.

Ve sonra şuh ve cilveli bir boyun kırmayla ekledi:

— Hayret gerçi dün gece faka bastı. Fakat onun bastığı faklar herkesin aksine olarak ona zarar değil, hayat verir.

9

Kapan

Hayret düşünüyordu. Verdiği teminatın Şakir Feyzi için yeterli bir kuvvet olmadığını görüyor fakat ona telaş ve korkusu için hak vermeye de mecbur oluyordu. Çocuklarının ve karısının hayatlarını tehdit eden tehlikeden korkmaya elbette hakkı vardı. Çünkü nihayet kendisi ancak her türlü gaflete, her türlü hataya maruz bir polis memuruydu. En ufak bir gaflet her türlü tertibi bozabilir ve büyük felakete meydan verebilirdi.

İşte Hayret bütün maharetini ortaya koyarak zerre kadar gaflete ve en basit bir hataya bile meydan vermeyip canileri dillere destan bir operasyonla kapana sıkıştırmak için kılı kırk yaran tertipler alıyordu.

İşte bu endişe sebebiyledir ki rıhtımda Doktor'a köşkün kapısından başka bir yolla içeri girmeyi vaat ettiği halde çilek tarlalarındaki girişi kullanmaktan vazgeçmiş, bir caka için her şeyi mahvetmekten, belki gözcüler tarafından görülüp başarı imkânını çürütmekten korkmuştu.

Onun fikri, arzusu gece mutlaka köşkü ziyaret edecek olan haydutları kuracağı tuzak sayesinde köşkün bahçesin-

de kıpırdamaya, kaçmaya imkân bırakmayacak şekilde yakalamaktı.

Bir kere en azılıları, şüphesiz elebaşları böylece ele geçirilirse arada kalanların tutuklanması her halde güç bir şey olmazdı. İhtimal Hüsrev hınzırı da gelenler arasında bulunursa kapana sıkıştırılmış olurdu.

Kendini bağladıkları gece karşılarında tehlikeli bir düşman olduğunu anlamışlardı. İşte bu sebeptendir ki muhtemelen o gece para talebini içeren mektubu bırakmaya gelmişlerken buna imkân görmeyerek veyahut işe faal ve korkunç bir düşmanın dahil olduğunu anlayarak işlerini hızlandırmış olmak için bu mektubu postaya vermişlerdi.

Artık şimdi müthiş bir kapışma, ölüme kadar dayanacak bir mücadele başlamıştı. Bu mücadelede Hayret'in elinde pek yaman bir koz vardı. Yer altındaki yolu ki bundan istifade etmek için yanlış bir hareket yapmamak, heriflere yolun keşfedildiğini anlatmamak lazımdı. Çünkü olabilir ya, her ne kadar ihtimal dışındaysa da, her tedbiri vaktinde almış, yer altında kurdukları tertibatla köşkün bir köşesine bir dinamit falan koymuş olabilirlerdi.

Bu sebeple, zarar veremeyecekleri şekilde hepsinin birden ele geçirilmesi gerekiyordu. Özellikle bu ele geçirmede en küçük bir yanlışlık, tedbirsizlik ve hata olmamalıydı ki iş büyük bir başarıyla sonuçlansın.

Hayret, şimdi bahçede dolaşıyordu. Yer altı yolunun ağzı işte oradaydı. İşte bodrumun girişi görünüyordu. Gece haydutların oradan çıkıp bahçeye girecekleri anda Hayret pusuya yerleştirdiği adamlara önceden belirledikleri şekilde bir işaret verecek, onlar gizlendikleri yerlerden çıkarak heriflerin üzerine atlayacaklar ve onları kıskıvrak bağlayacaklar. Gelenler faraza dört kişiyseler birini ikisini kaçırmadan yakalamak için sekiz adama ihtiyaç vardı. Halbuki yanına ancak iki polis almıştı. Yardımcı olarak köşkün uşaklarından birkaç kişi daha görevlendirmek gerekiyordu.

Burasını düşünürken Hayret'in aklından bir şeytan ilhamı çaktı. Gece ay pek geç çıkıyordu. Ya herifler erken gelir-

ler de bahçe karanlık olursa yahut ay bir bulut altına gizlenir de, böyle şeylerde acemi olan uşaklar karanlıkta herifleri ele geçiremezlerse, iş bir kargaşalığa rast gelir, berbat olursa diye korktuğu için deminden beri buna bir çare düşünüyordu. İşte gerek uşaklardan en açıkgözlerini emri altına almak ve gerek bu şeytan ilhamının başarıya ulaşmasını sağlamak için Şakir Feyzi'ye gitti.

* * *

Doktor, karısının telkinleriyle bütün bütün altüst bir halde göründü. Yüzü gözü korkudan karmakarışık bir haldeydi.

— Karım annesini, çocukları alıp Büyükdere'de bir otele gitmek arzusundadır, dedi. O kadar korkuyor ki, Tarabya'daki otellere bile güvenemiyor. Mektuptaki "havaya uçurmak" sözünden bütün Tarabya için bir tehlike görüyor. Herifler, "Eğer karşı tedbir almaya kalkacak olursanız işiniz bitiktir!" diyorlardı ya, sizin bu geceki yapacağınız şeylerden ürküyor ve "Biz gidelim kendimizi kurtaralım da Hayret Bey ne yaparsa yapsın" diyor. Doğrusu artık kimseye güveni kalmadı. Bakınız annesi hâlâ doktorların faydasız ilaçlarıyla, tavsiyeleriyle yatağında kımıldanamıyor.

Hayret'in yüzünde elim bir tebessüm gölgelendi:

— Hanımefendiye hak vermemek mümkün değil Beyefendi, dedi. Fakat zatıâlinize şimdi öyle bir şey öğreteceğim ki sizi bir anda ikna edecek ve bana güvenmeye zorlayacaktır. Vazife gereği bunu iş bitinceye kadar saklamalıydım. Fakat görüyorum ki pek perişansınız. Yine vazifedir ki bana, size kuvvet vermek için en son söylenmesi gereken bir şeyi söyletiyor.

Ve duvarların işitmesinden korkuyormuş gibi Doktor'un kulağına sokularak sesle, fısıltıyla değil, dudakların hareketiyle:

— Dün geceden beri araştırmalarım sayesinde bir şey keşfettim. Karşıda mutfağın yanında, sizin sütanne hanımın katledildiği binanın bodrum katından ta köyün İstanbul yoluna doğru bir yer altı geçidi var.

Doktor, vücudu güçlü bir elektrik akımına temas etmiş gibi çırpınarak sıçradı:

— Ne söylüyorsunuz? Aman Hayret Bey mümkün mü?

— Evet beyim, o kadar mümkün ki işte ben bugün buradan köye o yolla gittim. Ve size rıhtımda o yoldan dönmek ümidiyleydi ki, "Kapıcınıza tembih edin, bakın ben köşke kapıdan geçmemek üzere içeri gireceğim" demiştim. Siz gerçi aldığınız mektubun heyecanından bu sözü unuttunuz. Bense başka düşüncelerle bunu gerçekleştirmedim. Fakat mesele orada değil, mademki bu yolun ağzı bizim elimizde ve kontrolü bizim kuvvetimiz dahilindedir, herifleri bu gece buraya geldikleri vakit kıskıvrak yakalamak güç bir şey midir?

Şakir Feyzi'nin gözleri hayretle, dehşetle, hayranlıkla açılıyor, ta derinliklerinden güneşler doğuyor, ümitler mutluluk mertebesine çıkarak kurtuluş şevkiyle taşıyordu. Bilinçsiz bir hareketle uzanan el, Hayret'in elini yakalamış, kendinden geçmiş halde sıkıyor, sallıyor ve sallıyor sıkıyordu.

Mademki heriflerin köşke girecekleri böyle bir yol vardı ve bu yol da keşfedilmişti, artık her şey bitmiş, kendileri kurtulmuştu. Hayret, sözünün yarattığı sevinç ve coşkuyu en derin bir memnuniyetle görerek sözüne devam ediyordu:

— Anlaşılan bu yolu nasılsa keşfetmişler veyahut kendileri açmışlar ve köşke girip çıkmaya başlamışlar. Bir kere bunu başarınca bütün kapılara anahtar uydurdular. En ücra yatak odalarına girmekten kolay ne vardır? İşte kayınvalide hanımefendinin odasına girip bıraktıkları kâğıdın sırrı şimdi anlaşıldı. Değil mi? Fakat bu gece son saatleri çalacak.

Doktor artık kurtulacaklarına inanıyordu. Bu hararetle hâlâ Hayret'in elini sallayıp sıkmaya devam ederek:

— Aman müsaade edin de koşayım, Suzan'a müjde vereyim.

Hayret onu durdurarak:

— Yalnız benim gibi ihtiyatla rica ederim, diye fısıldadı. İnsanlardan değil, duvarlardan, koltuklardan bile çekinmek gerekir. Malum ya atasözü, "Duvarın kulağı var" der. Biz ise

yalnız duvarda değil havada bile belki kulak vardır diye ihtiyatlı olmalıyız. Şimdi sizden bir ricam var, ben iki polis getirdim. Uşaklarınızdan birkaç tanesine ihtiyacım var. Bunların en atik, en işe yarayanlarını benim emrime vermelisiniz. Bir de köşkte en kuvvetli elektrik lambası kaç mumluktur?

Şakir Feyzi:

— Salonda yüzer mumluk lambalar vardır.

— Daha kuvvetlisi yok mu?

— Hayır...

— O halde köye adam gönderin, arasın tarasın, üç tane daha kuvvetli, mesela beş yüz yahut bin mumluk lamba alsın.

* * *

Bütün önlemler Hayret'in istediği gibi alınmıştı. Kapıcıyla beraber şoförler dahil altı, iki de polis sekiz kişi gerekli talimatı almışlar, Hayret'in belirlediği yerlere gizlenmişlerdi. Şakir Feyzi'nin gönderdiği adam tembih edildiği gibi üç tane bin beş yüz mumluk ampul getirmişti. Hayret birtakım tellerle bahçeyi çevreleyen binaların cephesinde uğraşmış, çalışmış ve kendisinin gizleneceği, bütün noktalara hâkim bir köşeye koyduğu bir elektrik düğmesi sayesinde bahçe meydanını birden gündüz haline getirecek yerlere taktığı ampulleri bir hareketle yakma imkânını sağlamıştı.

Gece iyice ilerleyip gözcüler yerlerini alınca, Hayret gizlendiği yerden uygun zamanda bu düğmeye basacak ve bahçe üç tane bin beş yüz mumluk lambayla aydınlanıp, gizlenen adamlara, "Koşun, gördüğünüz adamları yakalayın!" emrini verecekti.

Haydutlar birdenbire bu elektrik şelaleleri altında kalıp şaşıracaklar, avanaklaşacaklar ve dört taraftan kendilerine hücum eden uşakların, polislerin arasından bir tarafa kaçmaya imkân bulamayacaklardı.

Gerçekten de böyle oldu. Gece yarısını iki saat kadar geçmiş geçmemişti. Hayret saklandığı köşeden, gözleri malum bodrum kapısına odaklanmış, heyecandan yorgun, bir an oldu ki orada bir gölgenin kımıldadığını gördü. Gölge

ikileşti, üçleşti. Üçü birden asıl köşkün kapısına yönelerek dikkatle ilerlemeye başladı.

Tam bodrum kapısıyla köşkün kapısının orta yerine geliyorlardı, Hayret heyecandan yüreği göğsünün kemiklerini dağıtacak kadar şiddetle çarparak onların adımlarını sayıyor, eli elektrik düğmesinin üzerinde titreyerek oynuyordu. Bir adım, bir adım daha... Bodrumdan yeteri kadar uzaklaşsınlar, her ne kadar adamların ikisini oraya pek yakın koymuş ve dönerek kaçmalarına mani her tedbiri almışsa da uşakların çevikliğine, becerikliliğine pek güvenmediğinden biraz daha, biraz daha ilerlesinler de diye çırpınıyor, çarpınıyordu.

Nihayet, parmakları elektrik düğmesini tek, keskin bir hareketle çevirdi. Meydan, ani bir güneş huzmesiyle yıkandı, dört taraftan uşaklar, polisler, kiminde revolver, kiminde sopa fırladılar. Kendisi de revolveri elinde atıldı.

Ortada kısa bir boğuşma, yırtıcı bir itişme oldu. Öyle ki Hayret yanlarına gidinceye kadar köşkün adamları canileri tutmuşlar, bağlamışlar, harekete, kaçmaya güç yetiremeyecekleri bir hale getirmişlerdi.

* * *

Şimdi bütün köşk halkı, hatta dadıya varıncaya kadar herkes ansızın yanan lambalar, bahçede işitilen seslerle uyanarak yataklarından fırlamış, olay mahalline koşmuşlardı. Şakir Feyzi pijamasıyla bunların en önünde bulunuyordu. Ateşli bir hamleyle atılmış, Hayret'in yüzünü gözünü haretle öpüyor, tebrik ediyor, gözleri yaşlı yaşlı:

— Bizi kurtardınız, hepimiz hayatımızı size borçluyuz, diye teşekkür ediyordu.

Hayret, Doktor'u sürükleyerek:

— Aman telefona koşalım, dedi.

Şimdi telefon başındaydılar. Tarabya Karakolu'nu buldular. Hayret ağzı telefonda:

— Alo, sen misin Musaddık? diye sordu.

Muavin uykulu bir sesle cevap verdi, Hayret derin bir neşeyle ötüyordu:

— İş oldu azizim. Herifler, üç kişi elleri ayakları bağlı yerde bir kaz gibi yatıyorlar. Sen hemen buraya sek... Hele bir ifadelerini alalım.

Telefonda Muavin'in sevinç ve neşe naraları çınlıyordu.

* * *

Tarabya Muavini, Hayret'in daveti üzerine bir çeyrek sonra köşke gelmiş, haydutları köşkün aşağı kat salonlarından birinde Şakir Feyzi de bulunduğu halde sorgulamışlar, fakat karşılarında kolaylıkla ifade verecek yumuşak adamlar değil, aksine çetin, inatçı, çelik parçaları bulunduğunu görmüşlerdi

Yarım saat kadar süren bu ilk sorguda sadra şifa verecek bir bilgi alamadıklarını görünce Hayret, Muavin'i bir köşeye çekerek dedi ki:

— Şimdi bu herifleri bırakalım da çilek tarlasında bir görünelim. Anlaşılan elebaşları gelmemiş. Ya kulübede bulacağız yahut sıvıştı gitti. Doktor Bey'in tarifine göre o Hüsrev olacak herif işin içindeyse -ki öyle olduğuna ben eminim- onu ele geçirmekte çok zorluk çekeceğiz gibi görüyorum. Onun için vakit kaybetmeden koşalım.

— Fakat karakoldan adam almalıyız.

— Sen hazırlığını yap, karakola bir otomobil gönderelim, onlar tarlaya gelinceye kadar biz de buradaki malum yoldan geçelim, gidelim. Şimdi Hüsrev hınzırı kulübedeyse adamlarını beklemektedir, acele edelim belki yakalarız.

İşler Hayret'in söylediği gibi yapıldı. Bir polis otomobile binerek karakola gitti. Hayret ile Muavin kuvvetli elektrik fenerleriyle donanmış olarak diğer polis ve iki uşakla yer altı yoluna girdiler. Yol müddetince hiçbir aksaklık yaşamadılar. Tarla tarafındaki ağıza yaklaştıkları vakit Hayret tedbiren fenerleri söndürttü. Tarlalara çıktıkları vakit gece hâlâ hüküm sürüyordu. Refakatlerindeki polisin yönlendirmesiyle Çerkezlerin oturdukları kulübeye yaklaştılar.

Burası karanlık içinde karanlık bir kümeden ibaretti. Ne bir ışık, ne bir hareket, ne bir ses... Bu esnada karakoldan da müfreze yetişip geldiğinden her türlü önlem ve tedbiri al-

dıktan sonra başka bir çare bulamayarak kapıyı zorladılar ve içeri girdiler.

Bomboştu. Bir köşede üzerinde lamba olan bir masanın üstünde kapalı bir zarf duruyordu. Hayret'in fıldır fıldır dönen gözleri hemen bunu görmüş ve atılmıştı. Zarfın üzerinde telaşlıca bir yazıyla, "Hayret Bey'e" sözlerini görünce baştan ayağa bir titremeyle kaptı. Muavin bu hareketi fark ederek telaşla yaklaştı:

— Ne o, ne o?

— Ne olacak senin herifle dostluk bağı kuruyoruz galiba!

— Nasıl dostluk bağı?

Hayret avcunun içinde sakladığı mektubu Muavin'in gözlerine tutarak:

— İşte bak, dedi, bana mektup yazıyor.

— Nasıl mektup Allah aşkına... Aman aç bakalım.

Son derece telaşla Hayret zarfı yırttı. Kâğıdı çıkardı ve okudu:

Azizim Hayret Bey,

İtiraf ederim ki yaman adamsın. Dünyada benim düzenime ket vuracak yoktur iddiasındaydım. İşte yanıldığımı anladım. Bizimkileri gönderirken en akla gelmez ince şeyleri gerçekleşmeden önce düşünüp, bulup, karşı önlemleri almakta usta olduğumdan her ihtimale karşı onlarla bazı planlar yapmış, şayet bir tehlike ortaya çıkarsa beni haberdar etmeleri için çareler bularak onlara tembihler etmiştim.

Belirlediğim zaman geçtiği halde hâlâ tembihlerimin yerine getirilmediğini gördüğümde ne olur ne olmaz, ihtiyat olarak her şey mahvoldu kararıyla sıvışıyorum ve sıvışmadan evvel işe girdin gireli gösterdiğin başarıyı tebrike layık bularak seninle gayet meraklı bir görüşme yapmak arzusunu yenemiyorum.

Görüyorum ki biz aynı cinsten adamlarız. Birbirimizi tanımamak yazık olur fikrindeyim. Senin kadar insanüstü bir adamın pek tabii olarak benim gibi pervasız ve cesur olması lazımdır. Sen de eğer cesaretinin ve dirayetinin eriysen yarın

saat on birden on ikiye kadar bana gel... Fakat tek başına ve gıllıgışsız gelmelisin.

Geleceğin yer, Anadoluhisarı'nda Otağtepe'deki çilek tarlalarının arasında tek başına ortada yükselen kırmızı boyalı, tek katlı, ahşap harabedir. Buradan etraf, yarım saatlik bir mesafe olduğu gibi görünebilir. Yani yalnız gelmezsen beni bulamaz ve görüşmenin zevkinden mahrum kalırsın. Söz anlayana selamet!

Kan Damlası

Hayret neşeli yüzünü Muavin'e çevirdi:

— Nasıl? dedi.

— Köpoğlu herif, olur şey değil... Ne düşünüyorsun?

— Ne düşüneceğim, yarın söylediği gibi gitmekten başka çare yok.

— Ne diyorsun? Bu tehlikeye kendini atacak mısın?

— Elbette... Tehlike bizim her anımızda, her hareketimizde alnımızın karşısındadır. Hele bu sefer insanlık için en zararlı bir engereğin kafasının ezilmesi ihtimali var. Yarın söylediği saatte istediği gibi tek başıma olarak harabeye gideceğim. Hayret ediyorsun görüyorum. Fakat düşün ki gitmeyecek olsam bana Hayret dememelidir. Hayret olduğum için gideceğim ve gideceğim için Hayret'im.

10

Yılan Kafası

Öbür gün belirlenen saate doğru Anadoluhisarı'nın yeni bir sel yatağı gibi düzensiz, yıkık ve harap yokuşundan Otağtepe'ye doğru yürüyen Hayret, hiçbir korku hissetmeden atıldığı dehşetli tehlikeye karşı adeta memnun ve mesuttu.

Onun vazife gereği böyle tehlikeler için zapt edilemez bir tutkunluğu vardı. Öyle bir tutkunluk ki onu adeta sarhoş ederdi. İşte böyle bir sarhoşlukla yürürken memnuniyetini

çoğaltan bir şey olmak üzere Hüsrev canavarını bugün bir kapana sıkıştırabilirse "Kan Damlası" meselesini sağ salim ve başarıyla çözmüş olacağını düşünüyor ve bütün maharetini, bütün gücünü toplayarak işe girişmeye hazırlanıyordu.

Yanına yalnız bir Browning almıştı. Zaten hasmının bugün silah oyunlarına girişmeyeceğini zannediyor, herif kendine karşı bir pusu kursa bile bunun akla hayale gelmeyecek yolda bir şey olmasını bekliyordu.

Hüsrev hayatta oldukça, ayakta durabildikçe Şakir Feyzi, ailesinin güvende olmalarının mümkün olmadığına inanıyordu. Herif bu işte para için olduğu kadar ve belki de daha ziyade bir kin güdüyor, birkaç sene hapiste süründüğünün intikamı için tutuşuyordu. Bugün adaletin pençesinden kellesini kurtarırsa yarın yahut öbür gün yine hiç ummadık bir yerde hiç akla gelmedik bir cinayetle kafasını kaldıracak, zehirli dişlerini gıcırdatacaktı.

Bulutlu bir gökyüzü altında bütün bunları düşünerek eğri büğrü sokakta, yıkık dökük evler arasından yürüyerek nihayet tepeye çıktığı vakit ilk bakışta etrafı dikkatli gözleriyle taradı. Beş on adım daha yürüyüp mahalle engebelerinden kurtulduğu vakit buranın geniş, sınırsız bir saha olduğunu, sağda solda, orada burada şimdiki halde ıssız, terk edilmiş çilek tarlaları bulunduğunu ve bu geniş sahanın ta ileride, tam ortasında her tarafı gören ve her yöne hâkim bir seddin üzerinde Hüsrev'in bahsettiği çatının yükseldiğini gördü.

Bu çatı bir iskeletten başka bir şey değildi. Duvarları, kaplamaların bazıları kopup düştüğünden delik deşik, pencereleri çerçevesiz veya camsız olduğundan dişlek, damı kısmen kiremitleri alınmış ve çatı tahtaları kırılmış dökülmüş olduğundan yırtık pırtık, bir bina değil, harap bir ahır, adeta büyük bir kümes denilecek bir şeydi. "Herif şimdi gözdedir, beni gördü ve yalnız başıma bu cesaretime şaştı kaldı. Haydi Hüsrev Bey, hodri meydan!" diye söylendi.

Çatıya yürümek için yedi çilek tarlasından geçmek gerekiyordu. Tarlayı çiğnemeden yaklaşmayı tercih eden Hayret kenar yoldan yürüyerek binaya biraz uzaklaşmış oluyordu.

Kendi kendine Hüsrev'in ne yapacağını merak ediyor, akla gelmez şeyler tasavvur ediyordu. Mesela birleşip ikisi birlikte çalışarak Şakir Feyzi'den daha büyük bir meblağ koparmayı teklif edeceğini düşünüyor ve bu davete de en çok bu teklifin sebep olduğunu varsaydığından bu durumda ne yolda davranacağını kararlaştırıyor, cevaplar hazırlıyordu.

Her halde Kan Damlası cinayetlerini o kadar olağanüstü gayretlerle hazırlamış ve başarmış, sonraki darbeleri o kadar sakince ve maharetle düşünmüş ve düzenlemiş olan bu olağanüstü caniyi yakından görüp tanımayı son derece merak ediyordu.

Çilek tarlasını çevreleyen yolu kat edip şimdi çatıya doğru giden yola döndüğü vakit binanın arka cephesinin arazinin orada teşkil ettiği bir setten dolayı bu taraftaki cephe gibi yüksek olmayıp alçak olduğunu gördü. Zaten kapı da bu cephede olduğu için o yöne doğru yürümeye başladı. Şu anda Hüsrev acaba nerede, hangi noktadaydı? Demin tarla yoluna daha girmeden önce yüksek cephe ile komşu cepheler görünürken manzarada hiç kimse yoktu. Şimdi arka cephede de kimse görünmediğinden acaba herif binanın içinde miydi?

Hayret binaya iyice yaklaşmış olduğundan herifin artık meydana çıkacağını zannediyor, dinliyordu. Fakat kapıya kadar gittiği ve ne olur ne olmaz diye birdenbire içeri girmeyip içeriyi gözlediği halde de hiçbir yaşam belirtisine rastlamadı.

İçerisi kırık, kopuk bir döşemeyle vaktiyle bağdadileri yıkılmış olduğundan direkleri meydana çıkmış duvarlarla siyah ve perişandı. Umduğu gibi Hüsrev'den bir iz göremeyince aklında kızıl bir şimşek çaktı. Acaba herif ona bir oyun mu oynamıştı? Onu bu teklifle bu tepeye çekip bu esnada kendisi Tarabya'da başka bir darbeye mi cüret edecekti?

Böyle düşünerek içeri girmiş, ilerleyerek tarla tarafındaki cepheye yaklaşmış, vaktiyle birer pencere olduğu sanılan yarıklardan etrafa bakmaya başlamıştı.

Bu cephe tarladan epeyce yükseklikteydi. Bina vaktiyle buraya konmuş olan bir destek direğine yatmış gibi görünüyordu. Hayret'in gözü o anda korkunç, dehşetli bir şekilde korkunç bir şeye ilişti. Evvela bir yılan, tarlada çilek yapraklarının arasında sürünerek ilerlemeye çalışan bir yılan zannetti. Fakat şimşek yırtıcılığıyla hemen bunun ne olduğunu anladı, bir yıldırım hızıyla geri atılarak kapıdan dışarı fırladı.

O anda korkunç bir çatırtıyla çatının sendeleyerek tarlaya yıkıldığını gördü. Şimdi olduğu yerde şaşkınlıkla, hayretle ve tiksintiyle duruyor, gözleriyle çatının ana direklerinin bir testereyle diplerinden kesilmiş olduklarını görüyordu.

Demek bir kapan, bir caniden beklenmesi doğal olan iğrenç bir alçaklıkla kurulmuş bir tuzaktı. Demek Hüsrev onu tıktığı binanın altında ezmek istemişti. Fakat herifin kendisi neredeydi? Biraz önce pencereden yılanı gördüğü vakit hızla bunun bir yılan olmayıp orada çatıya bağlanmış olan destek direğinin ucuna takılmış bir ip olduğunu ve böylece ipin görünmeyen bir el vasıtasıyla çekilip, ana direkleri önceden belirsiz bir şekilde testerelenmiş olduğu için kolayca yıkılacak binanın tepe aşağı olmasına çalışıldığını anlamış ve bunun için kendini dışarı atmıştı.

Öyleyse cani oralarda ya bir kuyu içinde ya bir taş arkasında gizlenmiş olmalıydı. Şimdi enkazdan çıkan toz duman sıyrılıp dağılmaya başladığından kendisinin meydanda görülmemesi ve direklerin arasında ezilip kaldığı fikrinin oluşması ve böylece yılanın meydana çıkıp görünmesini istiyordu.

Bu fikirle Hayret hemen yere yatarak sürüne sürüne enkazın siperine sığındı ve ihtiyaten tabancasını çekip bekledi.

Esen rüzgârdan başka bir ses işitilmiyordu. Olduğu yerde son derece dikkat ve sabırla bekliyor, bakınıyor, caninin kendi umduğu gibi bir beraberlik teklifinde bulunarak para kazanmak değil, canını çıkarıp intikam almak niyetinde olduğunu anlamış bulunduğundan imkân verirse herifin kurşun atacağını da anlayıp tedbirli, ihtiyatlı davranmak lüzumunu görüyordu.

Öyle enkazın üst hattını siper alarak bakınırken hassas kulakları bir çıtırtı işitti. Ta ötede, alt köşede yıkık, kırık kerestelerin arasından bir sürünme hissederek yılan başını gördü.

Bu, çirkin, iğrenç, bulanık, zehirli gözlü bir yılan kafasından başka bir şey değildi. Gözler kanlı bir iştahla parlayarak kendisine dikilmişti. Bunlar tıpkı bir yılan gözleri gibi kudurmuş bir bulanıklıkla sivri, sabit, yırtıcı ve tırmalayıcıydılar.

O anda Hayret'in başından vızlayarak bir kurşun geçti. Polis memuru, "Ah, melun herif! Kurşun ha, al sana kurşun..." diye hırladı ve silahını o da kullanmaya başladı. Fakat yanında silahtaki kurşunlardan başka bir de dolu şarjör olduğundan atımlarını idare etmek mecburiyetindeydi.

Cani onun silahının sesini tabii işitmiş olduğundan şimdi o da ihtiyatlı olmak zorundaydı ve her hain gibi doğal olarak korkması gerektiğinden ölüm tehlikesini göze alarak meydana çıkamaz ve bir cüret hareketiyle onunla yüz yüze gelemezdi. Bunun için böyle siper arkasında bekleyecekler, fırsat düşürüp birbirlerinin beyinlerini yakıp kavurmaya çalışacaklardı.

Hayret, bütün maharetiyle, bütün atikliğiyle etrafını gözetleyip ansızın herifin beklemediği bir yerden yükselerek kurşun sıkması ihtimaline karşı tedbir alıyor, bir taraftan enkaz yığınını inceleyerek bunların arasından bir yol bulup herifin başında Allah'ın gazabı gibi birdenbire ortaya çıkarak kurşun altında yılan kafasını ezip ezemeyeceğini düşünüyordu.

Anlaşılan karşı tarafta epey kurşun vardı ki herif sayısız, hesapsız, sık sık silah atıyordu. Bunlar ya başından ya omuzundan geçip uzağa gidiyor yahut tahtalara, direklere saplanarak kör olup kalıyordu.

Herif böyle on beşten fazla kurşun attığı halde Hayret ancak üç kurşun harcamıştı. Bu esnada sürüne sürüne üç adım kadar enkazın yanından Hüsrev'in olduğu cepheye yaklaşmıştı. İki adım daha, birdenbire meydana çıkabilir ve o zaman güvendiği nişancılığı sayesinde tek bir kurşunla ca-

niyi yerlere serebilirdi. Fakat silah seslerinden anlıyordu ki o da ilk yerinde değildi. O da kendisi gibi yerini değiştirmiş öteki cepheye dönmüştü.

İlk atılacak silahın nereden çıktığını görmek için ihtiyatla başını kaldırdı. Ve ta karşıda bir noktada yılan kafasını bir daha gördü. O da kendini görmüştü. İki silah birden patladı ve iki baş da birden saklandı.

Hüsrev'in attığı kurşun sağ kulağının ibiğine dokunmuş geçmiş gitmişti. Hayret, müthiş bir küfürle mendilini çıkarıp akan kanları silmeye başladı.

Bu esnada mücadelenin başından beri düşmanın riayet ettiği silah atımlarının arası açılmaya başlamıştı. Acı bir tebessümle kendi kendine, "Acaba" diye sordu "acaba yaralanmış mıydı?"

Ara bir hayli daha uzadığından Hayret'in şüphesi çoğalmış ve ona, Hüsrev ne bir ses çıkarıp ne bir hareket ederek kendinin bir şeyi olmadığını zannettirmek için olsa bile silah atamayacak kadar hareketsiz, mecalsiz kaldığına inanmaya başlamıştı.

Ve cüretli bir atılımla kafasını yine uzatarak bakmaya başladı. Beş on dakika geçmişti, ne bir silah sesi işitiliyor, ne de yılanın kafası görülüyordu. Artık emin olarak ayağa kalktı ve enkazın yanından yürüyerek Hüsrev'in bulunduğu cepheye yaklaştı. Binanın tarla tarafındaki cephesinin de boş olduğunu görünce herifin bir kolayını bulup kaçtığını zannederek "Eyvah!" diye başını önüne eğdi. Fakat o anda gözlerini tarlanın otları arasında açık renkli bir elbise yığını çekerek bunun bir insan ve Hüsrev olduğunu ve yaralanıp setten yuvarlanmış bulunduğunu anladı ve koşa koşa setten atlayıp taşlardan sekerek o noktaya yaklaştı.

Hüsrev yüzükoyun yatmıştı. Başı tersine dönmüş ceketinin altında kaldığından görülmüyordu. Eliyle tutup çekerek ceketinin eteğini çevirdi. Dehşetli bir silkinti hareketiyle irkildi. Kurşun kafatasını parçalamış, göz, burun, beyin kulak bir lapa halinde kanlı kemiklerle birbirine karışmıştı.

* * *

Hayret'in canileri İngiliz Köşkü'nde kurduğu dâhiyane kapanda sıkıştırıp ele geçirdikten sonra, Kan Damlası cinayetlerinin asıl elebaşını insanlar arasında uğursuz tesadüflerle yüz binde bir yetişmeyen yılan yaradılışlı iğrenç numuneyi de kendi kurşunuyla yere sermesi polis âleminin herkes tarafından takdirle karşılanan olağanüstü bir başarısı sayıldı.

En çok alkışlayan, en çok sevinen tabii artık gece uykusu haram olmuş, rahat ve emniyet içinde nefes alamayacak bir kâbus içine yuvarlanmış Şakir Feyzi ile karısı Suzan'dı.

Ve bu minnetlerini göstermek için Doktor öbür gün akşam yemeğine davet ettiği Hayret'le gayet samimi vakit geçirmiş, sohbet etmiş, karı koca en içten teşekkürlerle misafirlerini ağırladıktan sonra Şakir Feyzi samimi bir iltifatla genç polise bir zarf vererek:

— Yaptığınız büyüklük karşılığı ödenemez bir şükrandır. Takdim ettiğim bu naçiz şey bunun için değil, bu sırada harcadıklarınızın telafisi içindir, demişti.

Hayret, köşkten çıktığı vakit merakından duramıyordu. Cebinden elektrik fenerini çıkarıp zarfın içindekileri kontrol etti. Bunlar biner liralık beş adet banknottu.

TÜRK EDEBİYATI KLASİKLERİ - 64

Mehmet Rauf'un *Define*'nin devamı olarak yazdığı *Kan Damlası* romanında Şakir Feyzi, Tarabya'da İngiliz Köşkü'nde ailesiyle sakin, huzurlu ve müreffeh bir hayat yaşamaktadır. Ancak bir gün art arda işlenen cinayetler hayatlarını altüst eder. İngiliz Köşkü'nde yaşlı bir kadın, Anadoluhisarı'ndaki Zincirli Köşk'te ise bir erkek, aynı günde, birbirine benzer derin yaralarla yataklarında ölü bulunur. Polis, maktullerin ellerinde "Numara Bir!" ve "Numara İki!" yazılı notlar bulur.

Merak ve gerilim unsurunun baştan sona korunduğu eserde, etrafındakileri hayrete düşüren Müfettiş Hayret'in karşısında katillerin hiç şansı yoktur, çünkü "Hayret'in sözü gayretin sözüdür!"

Mehmet Rauf (1875-1931)

İstanbul'da doğan Mehmet Rauf, Soğukçeşme Askeri Rüştiyesi'ni bitirdikten sonra Bahriye Mektebi'nde okudu. Staj için bir buçuk yıl Girit'te kaldı, daha sonra görevli olarak Almanya'ya gönderildi. İstanbul'a dönünce Tarabya'daki elçilik gemilerinin irtibat subaylığına atandı. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra askerlikten ayrıldı ve geçimini yazarlıkla sağlamaya çalıştı; hikâye, roman, tiyatro gibi türlerde pek çok eser verdi. *Mehasin* ve *Süs* adlı kadın dergilerini çıkardı. Bir süre ticaretle uğraştıysa da son yılları maddi sıkıntılar içinde geçti.

Henüz on altı yaşındayken yazdığı ve Halit Ziya Uşaklıgil'e *Hizmet* gazetesinde yayımlaması için gönderdiği "Düşmüş" adlı hikâyeyle edebiyat dünyasına girdi. Daha sonra *Mektep* dergisinde yazdı. *Servet-i Fünun* dergisinde hikâye, roman, makale ve mensur şiirler yayımladı.
Mehmet Rauf asıl şöhretini *Eylül* adlı romanıyla kazandı. Türk edebiyatında psikolojik romanın ilk başarılı örneği kabul edilen *Eylül*'de Fransız romanında çok yaygın olan aşk üçgeni ele alınmıştır. Eserlerinde aşk, ıstırap, arayış, ihtiras gibi daha çok bireysel duygulara eğilen Servet-i Fünun topluluğunun meşhur yazarı Mehmet Rauf'un eserlerine Türk Edebiyatı Klasikleri Dizimizde yer vermeyi sürdüreceğiz.

9 786254 059056